

Izhaja dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$3.00
Published semy weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

EDINOST

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLISKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

"EDINOST"
1849 W. 22. St.
Telephone:
Canal 98.
Chicago, Ill.

ZA RESNICO
IN PRAVICO.

LETO (VOL.) VII.

ŠTEV. (No.) 17.

CHICAGO, ILL., TOREK 1. MARCA, 1921.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Burleson, Postmaster General.

NAJNOVEJŠE VESTI.

STRAŠNA ŽELEZNISKA NESREČA PRI PORTERJU, IND.

40 mrtvih.

Včeraj je zadel brzovlak newyorské centralne železnice v osebni vlak michiganske centralne železnice na križišču prog pri Porterju, Ind. Brzovlak je vozil z največjo hitrostjo ter je prerezel osebni vlak, kar je tirjalo 40 človeških žrtev. Veliko trupel je tako razmesarjenih, da se jih ne da spoznati. Ranjenih je 25 oseb, nekatere tako težko, da bodo umrle. Na vlaku je bilo veliko Chicažanov, toda ranjenih je samo malo.

Ako brzovlak ne bi bil vozil s tako velikansko hitrostjo, bi bila nesreča še veliko večja. Tako pa je dobesedno prerezel en vagon, dokim so vsi drugi ostali nepoškodovani, ali le malo poškodovani. Ubiti oziroma ranjene so samo tiste osebe, ki so bile v dotičnem vagonu, ki je bil prerezan. Tresku je sledilo pretresljivo žvižganje. Razbiti vagon se je takoj vnel, pa so ga hitro pogasili, ostali vagoni michiganske železnice pa so z vso silo odleteli naprej in nazaj, tako da je vse potnike vrglo po tleh. Kako so se vsi prestrašili, se ne da popisati. Seveda so prišli na kraj nesreče takoj zdravniki in rešilni avtomobili ter cele trume radovednežev.

Kdo je zakrivil to nesrečo, dosegaš še niso dognali.

SINNFEINOVCI SO OBJAVLI ŽALOSTNO STATISTIKO.

Razkrili so zločine, ki so jih britanski uradniki in vojaki izvršili nad Sinnfeinovci od 1. jan.

do 1. februar 1921.

London, 28. februar.—Sinnfeinovci so sedaj preiskali vse posebne okolnosti, ki so v zvezi z umori Ircev, ki se niso mogli braniti. Preiskali so samo dogodke, ki so se pripetili meseca januarja.

Dognali so, da je bilo med usmrćenimi 8 dečkov starih manj kot 17 let in 5 mož starih nad 50 let. Osemindvajset slučajev pa se ne more drugače imenovati kot pravi zahrbni umori. Največ izmed ustreljenih je bilo umorjenih zato, ker niso takoj ubogali, poziva, da morajo "biti mirni".

Dne 20. februar, so britanski vojaki v Dublin Castle pretepli dva Irca, na to so ju peljali v Conturk Park, ki ima zavezali oči in ju poštrelili čisto od blizu.

Irski ujetniki v werfordskih vojaškah barakah se pritožujejo, da so Anglezi živinsko postopali z njimi, kakor hitro so se branili delati. To je bilo tem sramotnejše, ker še niso bili obsojeni, temveč samo v preiskovalnem zaporu. Večkrat so jih baje tudi prisili z nasajenimi bagoneti, da so se moralni popolnoma sleči. Potem so pa napeljali vodovne cevi in jih škropili nage v največjem mrazu z ledenomrzlo vodo.

Omenjena buljetina je skrajno slabšo spričevalo za Anglijo.

JUGOSLAVIJA BO ODPRLA NA REKI SVOJ KONZULAT.

To nam poroča brzojavka, ki smo prejeli pred kratkim iz Beograda.

† REV. PRINČIČ — UMRL.

Ravno ko smo zaključili uredništvo za to številko, smo prejeli od prijatelja iz Clevelanda poročilo, da je pretekli petek tamkaj umrl Rev. Anton Prinčič. Danes 1. marca bo pokopan.

Pokojni je bil rojen v Ljubljani 1. 1892, kjer je dovršil 4 gimn. razrede. Leta 1907 je prišel s svojimi starši v Ameriko in tukaj nadaljeval študije. Že v semenišču se je prehodil; prijela se ga je jetika, ki ga je sedaj spravila v grob. L. 1918 je bil posvečen v mašnika. Kmalu nato je odšel na West v Arizono in nato v Colorado zavoljo ugodnejšega zraka. Toda vse je bilo zastonj, bolezni se ni mogel otresti.

Pred enim mesecem se je vrnil v Cleveland k smrtni postelji svoje materje. Pred nekaj dnevi smo poročali o njeni smrti. V življenju sta bila zvezana z vezjo izredne ljubezni, — združena sta tudi v smrti.

Rev. Prinčič ni imel z materjo vred veliko prijetnosti v zemljskem življenju, zato pa vživata, kakor smo prepričani tamkaj tem večje veselje in srečo . . .

AMERIKA POSLALA LIGI NARODOV ULTIMAT.

V zadnji številki smo poročali o noti, ki jo je poslala Amerika vrhovnemu svetu v Pariz. Združene države, ki so ena glavnih zavezniških in asociiranih sil, imajo enake pravice in interes z glavnimi zavezniškimi in asociiranimi silami vred pri razpolaganju s prekomorskim nemškim kolonijami in otoki.

Tako se glasi jedro pozitivnega ultimata, ki ga je ameriška vlada nasploila na svet lige narodov.

S tem ultimatom je Amerika pokazala, da noči mirno gledati, kako si Anglija, Francija in Japonska deli bivše nemške otroke in kolonije, in žaljava neoporečno, da mora biti tudi ona zraven in da mora nje-

na beseda ravno tako veljati kakor beseda velike četvorice. Spor se ne tiče samo otokov v severnem Pacifiku, temveč tudi nemških kolonij v Afriki in vseh nemških kabol, ki so bili zaseženi tekom vojne.

Uradniki državnega departmента so pojasnili, da je ameriška vlada že sista grabežljive sebičnosti, s katero se odlikujejo zavezniški, hoteči pograbiti vse v Pacifiškem morju. Pograbili bi radi tudi majčken otok Jap, ki je bil obljubljen predsedniku Wilsonu kot kabelska postaja. Amerika je stopila v vojno v momenčnu — pravijo vladni uradniki — ko so bili zavezniški popolnomu izčrpani in njene sile so odločile zavezniško zmago, zdaj jo pa hočejo popolnoma prezreti, ko se deli nagrabljen plen.

H KONCU GRE
NAŠA ZALOGA MOHORJEVIH KNJIG

ZA L. 1921.

Med njimi je tudi novo delo:

KAKO SI OHRANIMO ZDRAVJE.

Notri je obilo koristnih nasvetov
ZA ŽENE IN DEKLETA.

Ne zamudite prilike in pohitite z naročilom! Pozneje teh knjig ne bomo imeli več.

JAPONSKA NE ODSTOPI OTOKA YAP.

Tokio, 28. februar.—Na merodajnem mestu so izjavili, da Japonska ne odstopi od imenovanega otoka, ker ji je vrhovni svet maja meseca 1919 zrocil mandat nad vsemi nemškimi otoki severno od ekvatorja. Če si predsednik Wilson preje samoustimenim potom izgovoril Yap, japonska vlada o tem ni bila obveščena in zastopa prepričanje, da ji gre po mandatu isto stališče do kabla, kakor ga je zavzemala prej Nemčija. Za nadomestilo pa predloga Združenim državam, naj se napravi direktna kabelska zveza med Shanghai in Guanom.

KRUPNJE MEJE MED SLOVENCI IN ITALIJO.

Komisija, ki določi (začasno) mejo od Peči do Reke, se je sestala v Ljubljani.—Dva srbska polkovnika zastopata Slovence.

Belgrad, (Inform. biro SHS, Washington)—Včeraj se je sešla jugoslovansko - italijanska komisija v Ljubljani z namenom, da določi vse podrobnosti glede meje med Italijo in državo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Komisija uredi mejo od Peči do reške države.

Polkovnika Ječmenič in Daskolovič zastopata Jugoslavijo, senator Sallata, general Vachelli in polkovnik Garibaldi pa Italijo.

TROTZKYJEV PROGRAM ZA BODOČE VOJSKE.

V svojem govoru povdinja, da je treba ohraniti razmerje z Nemčijo in da Rusija ne sme razjeziti Japonske.

Washington, 28. februar.—Danes smo zvedeli vsebino govora, ki ga je pred kratkim govoril ruski vojni minister Trotzky in so mu vsi ruski generali z navdušenjem aplavdirali. Trotzky je izjavil, da je zaradi slabega ekonomskega in gospodarskega položaja Rusije neobhodno potrebno, da nadaljuje vojsko in da zveča svojo armado na 2,000,000 mož.

Mir s Poljsko se zavlačuje.

"Mir s Poljsko moramo podpisati kar mogočo kasno, da dobimo časa. Ko bomo zopet zadosti pripravljeni, bomo že našli povod, da bomo napadli Poljsko, če tudi bo mir že podpisani."

"Za vsak slučaj moramo koncentrirati svoje čete na mejah baltiških držav in Finske. Besarabija nam bo vedno služila kot izvrsten povod,

da napademo Rumunijo, Litavska in Georgija pa bosta igrali svojo ulogo med našo vojsko s Poljsko in bližnjim vzhodom".

Razmerje z Nemčijo in Japonsko.

"Ohraniti moramo vedno prijateljsko razmerje z Nemčijo. Ta dejela nas najboljše zalaga z muničijo in njej se moramo zahvaliti za svoje podmorske čolne. Pa tudi Japonske ne smemo razjeti. Japonska postaja za Ameriko vedno nevarnejša, kar nam bo zelo v korist, ko se bomo bojevali z "bližnjim vzhodom", posebno še v slučaju, da bi se Japonska zvezala z Nemčijo, kar bi bilo čisto naravno".

COSTA RICA IN PANAMA V VOJSKI.

Panamski predsednik Porras je navedel vojno.—Gre za nove petrolejske vrelce.

Panamski predsednik zahteva od Združenih držav, naj vrnejo več tisoč pušk, ki jim jih je posodila Panama 1. 1916, da se bo mogla zdaj bojevati s Costa Ricico. Porras je Costa Ricici že napovedal vojsko. Za danes je sklical zakonodajno objektivo, da potrdi njegov korak. V spornem ozemlju med Panamom in Costa Ricico, ki ga je sodni minister Združenih držav 1. 1914 obljubil Costa Ricici, česar Panama noče priznati, so odkrili nove petrolejske vrelce, ki jih je Costa Rica baje že prodala Angliji. To je Panamčane razjezilo. 2000 mož se je že prostovoljno javilo v vojaško službo.

UPOR V MOSKVI.

Riga, 28. februar.—Iz Moskve poročajo, da vedno rastejo nemiri v Ukrajini in v distriktil Tombod in Oremburg.

Kakor pravi to poročila, stavka 14 tisoč nastavljenec v vladnih tovarnah v Nanovnikowu, nedaleč od Moskve. S topovi so morali streljati na razburjeno množico. Streljanje s puškami pa je trajalo celo noč.

Vlada se trudi na vso moč, da bi zatrila upor. Veliko delavcev je ubitih, zelo veliko ranjenih. Uporniki zahtevajo več hrane, pravice zborovanja in prosti obrti.

ITALIJANI SO SE UMAKNILI.

Trst, 28. februar.—Jugoslovanske čete so danes zasedle kolodvor v Logatcu, ki spada po rapalski pogodbi pod Jugoslavijo. Z velikimi slovestnostmi so obhajali odhod italijanskih čet.

NAJLEPSE PIRUHE

boste dali svojim v stari domovini, ako jim pošljete nekaj denarja.

NAJVEČ DENARJA

bodo prejeli Vaši, če ga jim pošljete po našem posredovanju. O tem se boste prepričali.

NOBENIH SITNOSTI

za one, ki prejmejo denar, kajti ne bodo imeli nobenih potov, temveč bodo dobili denar naravnost na dom.

NAJHITREJE IN NAJCENEJE
PO DNEVNEM KURZU
ZVEZE Z VEČ BANKAMI

Obrnite se osebno ali pismeno na:

EDINOST,

1849 West 22nd St.

CHICAGO, ILL.

IZ SLOVENSKIH NASELBIN.

Cleveland, Ohio. — Cela dva tedna je minilo, odkar se nisem oglasil v kolonah našega lista. Naš Mr. editor me je že pismeno vprašal, kaj delam. Med drugim me je tudi vprašal, če sem kaj žalosten, ali če me je morda sram, ker sem na pepelnico ploh vlekel. Ko sem prebral njegove vrstice, sem se popraskal za ušeši in sam pri sebi rekel: "Kaj vedo editorji, kako se Nace izpod Klanca obnaša?". Nace je hvaležen Bogu, da ga še ni potisnil za omrežje zakonskega življenja. Še manj me zanima zakonsko življenje sedaj, ko mi je neki moj znanec, po imenu "Raisin Jack" povedal, kaj je vse izkusil v okovih "blaženega" zakonskega jarma. Radi tega javno povem, naj najmanj ene kvatre nobena ne meče oči za meno!

To naj zadostuje našemu editorju, ki "vača" na vsako mojo stopinjo. Ne vem, če si predstavlja, da je moj prokurator ali kaj? Sicer sem mu hvaležen za njegovo skrb, a da bi on meni dekleta izbiral, tega pa že! Ali misli, da Nace izpod Klanca nima sam oči?

Pred par dnevi sem šel k nekemu krojaču, da mi umeri novo obleko. Takoj pri vstopu me je krojač tako postrani pogledal, da sem mu takoj bral iz obraza, da mi me najraje ubodel z iglo. — Kaj hočete, priatelj? — O, nič, očka, mu odgovorim. Potem pa se vendar ojunačim, stopeš bliže in povem, naj mi vmeri novo obleko. Ko to izrečem, se možakor na glas zanahota in pravi, "tega pa še ne, da bi fantje v postu naročevali nove obleke, ko vendar Bog ljudi pari v blaženem predpustu." No ja, očka, jaz jo bom pa zdaj naročil od veselja, da še nisem zaprt v zakonski kurnik. — Mož je zarudel, kakor bi se bil z iglo vbozel; ne vem, ali je bil nevočljiv moji samski prostosti, ali pa sem odgovoril preveč osorno za visokorodnega gospoda krojača.

Stopite na sredo sobe, da Vam umerim obleko! mi zapove krojač zelo resnega obraza. Reči moram, da njegovemu nenavadnemu obnašanju nisem nič kaj zaupal. Zato sem vedno pazil na njegovo desno roko, kjer je imel iglo. No, pa ni bilo nič hudega. "Le pokonci glavo, pa mirno se držite!" mi veli. Da-siravno sem stal kolikor mogoče ravno, je imel moj hrbet še vedno obliko srpa. Ko me izmeri od vrha do pet, me vpraša, koliko tehtam in še razne druge stvari. Pri tem izprševanju me je že začelo skrbeti, kaj ko bi bil ta krojač kakšen "recruiting officer", ker zahteva več podatkov od mene kakor "Uncle Sam", ko me je uvrstil med svoje fante in me poslal "over there".

Med tem se je nabralo v krojačni več drugih ljudi. In poglejte ga starega šmenta, ko je bil z mero govor, mi vprito vseh ljudi zabrusi v zobe, da moram nositi "special made suit" ker je moj hrbet preveč krič, in da mi mora zaradi tega računati celih 15 dolarjev več, kakor drugim. Med navzočimi so bila še celo tri dekleta; v hipu sem postal rdeč ko puran, kako pa tudi ne, ko me gre nesnaga tako grdo ponizati. Najrajše bi ga bil poklical na dvoboje, pa se nisem prav upal, ker zna tako spremno sukat svoje špičate igle kakor pajek kadar prede pajčevino.

Naredite mi obleko, pa naj stane kolikor hoče! mi odgovorim in jeno odidem.

Kako se mi bo nova obleka prilegla in kako se bom žnjo postavljal po Clevelandu, to pa Vam, Mr. editor, sporocim prihodnjič. Do tedaj pa ostajam Vaš

Nace izpod Klanca.

Lesak Sask, Canada. — Cenjeno uredništvo: — Ker se iz naše naselbine nikdo ne oglasi v priljubljenem nam listu "Edinost", Vam pišem jaz. Posebnih novic pri nas navedno ni. Sedaj pa me je prisilila k pisanju žalostna vest, da nam je umrla naša sosedka Marija Sedlar, so-

proga Matija Sedlarja, po večletni nesrečni bolezni, sušici, dne 15. februarju po poldnevnu. K zadnjemu početku pa smo jo spremili šele 19. februarju, ker nam to radi velike razdalje od cerkve in radi silnih snežnih viharjev skoraj ni bilo mogoče po-preje. Vsled hude zime udeležba pri pogrebu ni bila posebno velika, akoravno je bila ranjska zelo priljubljena pri sosedih. Umrla je v 39. letu in zavuča žalujočega moža, dve hčeri in tri sinove. Družina je pred kakimi trinajstimi leti prišla sem-kaj iz Calumeta, Mich., in si pridobil precej premoženja, za kar se ima veliko zahvaliti pokojni Mariji. Ostalim žalujočim naše sožalje!

K sklepnu pozdravljam vse čitatele "Edinosti" ter želim listu dober napredok in obilo novih naročnikov! Ako se mi roka kaj navadi pisanja, bom drugič kaj več popisal, kako sem nam tukaj godi.

John Rejc.

Cenjeni g. Rejc: — Zelo nas bo veselilo, če se boste še kaj oglasili. Navadno prejemamo dopise samo iz gotovih naselbin, radi bi pa vedeli, kaj se godi tudi v drugih naselbinah naših rojakov. To naj nobenega ne straši, češ, ne znam lepo se-staviti. Napiše naj tako, kakor bi pripovedoval svojemu znancu. Če bo treba, bomo že tukaj eno ali drugo reč popravili, saj zato smo tukaj. — Pozdravljeni!

Urednik.

Denver, Colo. — Cenjeni g. urednik: Sporočam Vam, da je prevzel dušno pastirstvo v naši župniji Rev. J. Judnič, sedaj župnik v Leadville, Colo. — Našemu č. g. župniku kličemo prisrčni dobrdoš! Bog blagoslov! Vaše delo v novem delokrogu v vinogradu Gospodovem! — Pozdrav vsem čitateljem!

Joseph Pavlakovič.

OBLJUBLJENA DEŽELA, KJER VERE NI . . .

"Vera je mračnjaštvo in nazadnjaštvu, — vera je humbug, — vera je sužnost, — vera ovira napredek in ljudsko blagostanje, — vera je sramota za sedanjo prosvitljeno dobo, — vera je nesreča za človeštvo, vir vsega zla, vsega nereda in vsega gorja, ki tlači sedanje človeštvo. Zato proč ž njo! Prej ne bo na svetu sreče in miru. Samo eno je potrebno: uničiti vero in svet bo rešen. —

Duhovniki ljudi poneumnujejo; drže jih v temi nevednosti in praznoverja. Oni so sovražniki svobode in vsakega napredka. Oni niso nič drugega kakor sleparji in goljufi, zmožni vseh hudobij in zločinov, zato so največja nesreča za človeštvo. Ljudje so samo zato slabí, ker poslušajo duhovnike, ki jih z vero kvarijo in pohujšujejo".

Tako in podobno pišejo svobodomiselski listi. Črno opisujejo razmere tam, kjer so ljudje še verni, obenem pa hvalijo tiste, ki se za vero in duhovnika več ne brigajo, ali pa imajo vero le še za prazno formalnost ob gotovih prilikah, kakor je na pr. v naši nesrečni starosti domovini.

Ali ne čitamo v naših listih in v začasnih pismih poročil, kako so zdaj ljudje tam versko brezbrizni in mlačni, da jih veliko ne hodi v cerkev, da več ne poslušajo in ne ubogajo svojih duhovnikov, da naročajo in čitajo slabe liste, da vstopajo v brezverske organizacije in volijo protikatoliške kandidate.

In kako tukajšni svobodomiselski listi, zlasti G. N., zdaj hvalijo naš rod doma, češ, kako se probuja, kako se je začel "brihtati" in spregledovati, kako postajajo ljudje vedno bolj napredni, pametni, zavedni in samostojni, ker več "farjev" ne poslušajo in jih ti več ne vodijo.

Človek bi od teh listov pričakoval, da bi ob enem tudi poročali, kako so zdaj ljudje v stari domovini do bri, pošteni in pravični, zmerni, mirni in krotki, kako vlada med njimi ljubezen, mir in sloga. Vse to bi mi pričakovali od njih, če so res tako probujeni, zbrhati, napredni, zavedni in samostojni. Pa delajo

ravno nasprotno.

V isti senci ko hvalijo probujeni narod, tožijo o silni pokvarjenosti, o strahoviti podivjanosti tamkajšnjega ljudstva in sploh o žalostnih razmerah, ki vladajo zdaj v stari domovini.

Ti listi bijejo sami sebe po zobe, kajti s tem priznavajo svoji nedostnosti, da je ravno to krivo, da so ljudje tako slabí, ker se ne zmenijo več za Boga in njegove zapovedi in se udajajo vsem strastem in preghram.

Po naukah protikatoliških listov, ki trde, da duhovniki ljudstvo zape-ljujejo in pohujšujejo, bi morali biti tisti ljudje, ki duhovnikov ne poslušajo, dobri kakor angelci. Kdo neki dela zdaj ljudi slave v stari domovini, ko ljudje, kakor pravijo ti listi, duhovnikov več ne poslušajo?

Če dela vera ljudi slave s tem, ko uči, da mora biti človek pošten in pravičen, da mora ljubiti svojega bližnjega, da ne sreča ubijati, ne presestvovati, ne krasti, ne goljufati in lagati i. t. d. in če bodo na rugi strani ljudje takrat ko ne bodo več vere imeli, takob dobiti, da bo nastal nekak raj na zemlji, kako je potem moč, da vi, sovražniki vere, tožite, kako slabí, hudobni, pokvarjeni in podivjani so ljudje? Zakaj se zgrajate nad njimi, saj vendar nimajo več vere, ki dela po vaših besedah ljudi take?

Nevero hvalite, njene sadove pa ste prisiljeni grajati, — vero sovražite in jo skušate zatirati, njenih sadov si pa želite!

Če tožite o pokvarjenosti in podivjanosti ljudi, tožite tudi o žalostni sadovih vaših lastnih naukov, katerih žrtve so postali nesrečni ljudje, ki se vi zdaj nad njimi zgrajate, v resnici ste pa vi več krivi kakor roni!

Ubogi zaslepljeni, ki mežite in pustite da vas taki laži-učenjaki vodijo za nos! Vi jim verujete in dopustite, da vam izrujejo iz srca vero, vaš najdragocenješi zapad. Mesto sreče, ki vam jo obetajo, vam povzročajo le nesrečo in propad, potem vas pa zaničujejo in se nad vami zgrajajo, ker ste se ravnali po njihovih naukih.

A. T.

DRAGI ROJAKI IZ PODTURNA IN OKOLICE, FARA TO-POLICE, DOLENJSKO!

Prejel sem pismo cerkvenih ključarjev podturenske cerkve, Markoviča in Makovea. Prosijo me, naj bi malo pomagal, da bi si mogli kupiti nove zvonove. Bil sem sam lanskoto leto doma. V resnici Vam povem, da me je prav pretreslo in v srcu zbolelo, ko sem v prvič slišal zvoniti. Mesto lepo donečih naših starih zvonov, pa slišim glas ubitega piskra. Stara Avstrija je vse poprala, tudi naši zvonovi so šli. Prosim Vas amerikanske Podturnčane, Seljane, Oberščane, Cerovčane in vse, ki stę s doma iz bližine, pomagajte malo, da se bode zopet slišalo zvonenje v naši dolini. Dobrovoljne darove, pošljite ali meni, ali pa na-ravnost domov. Rad bi znal, koliknas je v Ameriki in kje bivamo. Če tudi bi poslali pomoč domov, vendar Vas prosim da mi pošljete svoje nasele.

Moj naslov je:

Rev. Anselm Murn, OFM,
408 — 5th St.
Bethlehem, Pa.

DOPIS IZ STAREGA KRAJA.

Cleveland, O. — Med mnogimi prosilci, ki so se iz stare domovine oglašili sem v Ameriko, so tudi rojaki iz okraja Preserje na Notranjskem; Dolenjci in Gorenjci tega kraja še ne poznajo. Naj omenim, kje se nahaja ta pokrajinica. Najbolj je, da rečem: ta pokrajinica leži v kotu, pod hribi in gozdovi ne-kako ob vznožju znane gore "Krim".

Tako pod vznožjem je pa znani "morost" (močvirje) ali "mah", kakor mi pravimo, po katerem se vije reka Ljubljanica, po kateri se je nekdaj vozilo kamenje z naših gričev, da se je zidala Ljubljana. Mimo nas gre južna Dunajska železница skozi

Borovnico proti Trstu, Gorici ali Reki. Po tem popisu bo vsak čitatelj vsaj nekoliko spoznal, kje nekako je ta Preser, za katerega je namenjen ta moj spis.

Ker je pa v tej občini še drugi kraj, ki je pa bolj znan širši naši domovini, naj pa še to povem, da je to Žalostna Gora v preserski župniji, ki je priljubljena božja pot za vso oklico, mesto Ljubljano in posebno pa hribe in Notranjsko.

Od častitega gospoda župnika Peršča sem dobil pismo, v katerem me prosi pomoči za nakup zvona na Žalostni gori. G. župnik lepo prisi in se obrača na vse prijatelje te gore, da bi se je spomnili in poslali kako malenkost domov v ta namen.

Jaz pa dostavljam še sledenje: Rojaki, domovina je tužna. Ne samo da je velika revščina med revnimi sloji, temveč ker je oropana najdragocenješ stvari, ki je bila tako mila vsakemu Slovencu — lepega zvonjenja. V našem kraju je bilo zvonjenje nekaj posebnega, česar drugje nimajo in ne poznajo. Iz pet cerkva, posajenih po gričih, smočuli ob predpraznikih veselo in slovensko uglašenih zvonov. Ostala sta po vojski samo dva, v Preserju in na Žalostni gori, najmanjša. Na Žalostni gori so potem kupili železne. Poprej so ti zvonovi spremljali umrle naše prednike iz visocih lin kar po vrsti. Ko so v eni cerkvi utihnili, oglašili so se v drugi. Danes tega ni več. Kakor veliki petek, vedno je vse tiho. Mislite si, kako mora biti starejšim našim ljudem pri srcu, ki so bili navajeni na to, posebno ko v svoji revščini ne vidijo možnosti, da bi si pomagali.

Tako so oropani še tega najmanjšega svojega razvedrila duha. Rojaki, ako bi bili samo malo časa doma, bi takoj videli, da je največja potreba, da se vrnejo nazaj zvonovi, vsaj nekaj. To pa že radi morale ljudstva, ki je radi pomanjkanja zvonov izgubilo veselje do vsega, kar je v zvezi z vero in cerkvijo. Strašen je bil čin in brutalni zločin, katerega je storila na našem narodu vlada s tem, ko je pokradla ljudstvu zvonove iz zvonikov. Prokletstvo, katerega si je s tem nakopala, jo tepe in mori. Ljudstvo je nedolžno. Ne rečem, da bi ne zmogli sami tega, ko bi bili vsi dobiti. Toda žal, da ravno tisti, ki bi lahko storili, ki so za časa vojske obogateli, se najmanj brigajo. Bogati posestniki, ki imajo lepe in goste gozdove in premoženja, da sami ne vedo količ, imajo polna ušesa, pa samih brezpomembnih puhlih liberalnih glasov, za glas zvona se ne zmenijo veliko.

Mi pa na vso to zmešnjava ne smemo gledati. Pomagajmo onim dobrim, ki bi radi dobili zvonove nazaj. Pomagajmo jim, da se jim bodo zopet oglašili njim v duševno radost, onim drugim pa v osramotence.

Nekaj oseb je že poslalo tja večje svote. Drugi še storite. Lahko pošljete nraynost domov gospodu župniku ali pa izročite meni (tudi uredništvo Edinosti sprejema darove). Ta prošnja je za Žalostno goro, ki nima nikogar, da bi jo oskrboval. Ko sem bil doma zadnjič, sem se spoznal z sedanjim gospodom župnikom in videl, kako se gospod na vse strani trudi in prizadeva, pridobi ljudstvo nazaj za versko in domoljubno življenje. Zvonovi bodo mnoge duševno mrtve oživelji in mnogo zaspali prebudili in celo župnijo poživili. Vsak najmanjši dar je dobrodošel. Zlasti zdaj bo veliko zaledel, ker je valuta tako nizka. Čuli smo, da so farani družih občin enako storili. Ne zaostanimo mi, preserski rojaki, za njimi in tudi mi se pokažimo!

Anton Grdina,

1053 East 62 Street,

Cleveland, Ohio.

Iz Adlešič, 5. februar. — Včeraj sem dobil od našega župljana g. Jur. Rožmana iz Jolietta, za dom iz Purga, št. 6., pismo in nekaj dni preje pa ček za 31.500 K, katere je na-

braš in poslal za naše nove zvonove. Za ta prelep dar se prav srčno zahvaljujem najprvo njemu, ki je naširal in tudi sam toliko daroval, potem pa tudi vsem drugim, ki so toliko žrtvovali v čast božja. Naj bo Bog vsem skupaj plačnik! Darovali pa so, po \$50: Jure Rožman, Purga 6., in Jure Veselič, Adlešič 15. \$20 pa je daroval Jure Adlešič, Purga. Po \$5 so darovali: Matija Kralj in Ivana Kralj iz Adlešič; Jože Vlašič, Dolenjci; Mate Vranešič, Gorenjci; Ivan Grabrijan, M. Sela; Jure Požek, Ivan Veselič in Rudolf Grabrijan, vsi iz Adlešič; Bara Petric iz Sel. \$6 je daroval Miko Kralj, Dolenjci. \$5 Stefan Skinner, Lomič; \$3 Jakob Kapele, Dolenjci. Po \$2 so darovali: Marija Kapele, Suhar, Marija Vlašič, Adlešič; Bara Vromešič, Tribuče; Ivana Skinner, Tribuče; Matija Trdič, Dragatuš; Ivan Rus, Radovica; Ivan Jakobčič, Griblje. Po \$1: Fr. Papež, Žužemberk; Janez Gregorič, Žužemberk; Vido Latkovič, Zagorac; Janez Starašnič, Krasinec; Miko Galovec, Krasinec; Josip Starha, Semič; Ivan Požek, Adlešič; Toni Filak, Zemelj; Urša Grarjan, Bedenj; Ivan Željko, Griblje; Kata Cvetkovič, Trbič; Josip Težak, Lakvica; Martin Petric, Rosalnice; Jakob Miklavčič, Semič. Po 50c pa so darovali: Peter Ferderbar, Dragatuš; Mate Agnič, Dragatuš; Anton Gornik, Suhar; Josip Kambič, Lakvica; Ivan Trlep, Josip Umek, Novom

V PUSTIV JE ŠLA.

Spisal Fr. Jaklič.
(Nadaljevanje.)

III.

Matija je spal nenačadno dolgo. Ko se vzbudi, je imel težko glavo in je bil res nekam potrt. Ozre se po hiši, ni-li žena notri. Ali čudno in nenačadno se mu je danes videlo vse, dasi je še enkrat premel zaspene oči. Žene ni bilo. Postelja je bila še lepo zrahljana, zibeli z otrokom pa ni bilo nikjer, dasi je pretaknil z očmi vse kote in stične.

"Kam bi bila šla z otrokom?" premislja, ko se preoblači in misli na prejšnji dan. Spomnil se je pač, da je bil prejšnji dan v gostilni, a kaj se je zgodilo potem, tega se že ni več spominjal. V veži začuje hojo, katero spozna za materino. Greven.

"Kje je pa ona?" vpraša nekaj nemiren.

"Oh, ali še tega ne veš? Kam je izginila, ne veš? V pustiv je šla!" pove starka važno in precej zaničljivo.

"V pustiv je šla?" začudi se mladi Novljan neprijetno iznenajen. "V pustiv je šla? Kdaj pa? Zakaj?"

"Snoči je šla. Precej po večerji se je odpravila. Vpila sem sicer zato, teda ni hotela nazaj. Hudo je zamjerljiva in od sile svojeglava.

— Veš, lepo pa tudi ni, da te ves božji dan ni domov in te mora iskat po gostilnah", pripoveduje in kara mati.

Sin pa ni vedel, ali bi se jezil in klel, ali bi bil žalosten.

"V pustiv je šla", šumelo mu je po glavi, in v duhu je videl posmehljive in škodožljene obrale, poslušal je roganje in norčevanje ljudi. Ves je bil zmešan.

"Kje je pa otrok?"

"O, s seboj ga je vzel! Menda ni taka, da bi majhnega otroka pustila samega".

"Oh, še tega mi je vzela!" vzdihne glasno ves srdit. "Tudi otroka mi ne privošči! Hu, to jo bom! Počažem ji, čigav je otrok".

"Kaj robantiš in se srdiš, saj ti midva nisva nič kriva. Ponjo pojdi, pa se zmenita!" oglasi se oče, stopeči v vežo.

"Kajpak, ponjo moraš".

"Ne grem. Nivredna, da bi šel kdo ponjo. Dobro ve, kje nas je pustila. Zakaj mi niste povedali snoči, kaj namerja? Zakaj niste zaprli vrat? Hu, le čakaj zloba!"

Zagrozi se ves razkačen in gre v mor je šla! Gospodinjite Vi, ako hlev pokladat živini. Vse je vrelo

po njem od sramote in togote; toda ni vedel, nad kom bi se znesel.

"Lej, ni mu tako hudo zanjo, le jezen je", reče stara moža.

"I nu, kaj pa hoče? Ali naj joka? Jezen je pa po pravici. Skoraj v največjem delu smo, a delati ne bo imel kdo, ako brž ne pride. Ako bi bil Matija pameten, ponjo bi stopil".

"Meniš? Potem bo pa še bolj prezvetna, ker bo mislila, da brez nje ne moremo živeti. — Gotovo ji da je doma potuho, zato ji je bilo tako hitro zadosti. Sama se naj vrne, kadar se naveliča, kakor je sama šla!"

"Eh, saj ni tako, kakor se ti zdi. Morda pride kmalu nazaj, morda tudi ne. Brez nje pa ne moremo biti, ker nimamo dekle. In koliko bo šele govorjenja med ljudmi, ako se ne vrne skoraj! — Najbolje bi bilo, aki bi šel precej ponjo".

"Reci, reci mu še enkrat, naj joga iskat!" sili mati, ker so jo prepričale moževe besede.

Izprva si je mislila inaa, jjčETA Izprva si je mislila, naj je snaha, kje hoče, naj poskusi živeti nekaj časa tako kakor nihče, da bo videla, da ni nikomur prav, ake neče nekoliko več potreti. Dozdevalo se ji je tudi, da ji doma dajejo potuho;

zato si je mislila, naj jim je na glavu, ker so toli nespametni. Morda jo je pa obšla čez dolgo časa zopet želja po gospodinjstvu? — Kdo ve?

Urno je napravila kosilo. Pri kosilu — pri nas se kosi zjutraj ob sedmih — se je držal Matija od sile jezno in čemerno. Zajel je nekolikrat in je odlöžil žlico.

"Le jej! Le jej! — Ali ni dobro? Ali ni tako, kakršno ti skuha ona?" ponuja mati.

"Dobro je, toda imam dovolj".

Vzame je, toda imam dovolj".

Vzame klobuk in hoče iti.

"Matija", izpogovori oče resno, "stopi ponjo. Veš, grdo je, ker bi dejali, da pri nas ne more živeti. Pa tudi brez nje ne mremo biti, kaj bi tisto! V dveh urah sta nazaj, in nihče ne b vedel ničesar".

"Oče, ali sem ji kaj storil, da me je pustila in šla? Ali je lepo od nje in prav? Res sem se bil napil precej, toda kolikokrat se pa napijem?"

"Prizanesi ji! Storila je v nagliči in jezi. Mlada je še in neizkušena".

"Pa pojdi ponjo, Matija, morda bo tako res najbolje!"

"Ne grem! Tam naj ostane, kažeš, mor je šla! Gospodinjite Vi, ako

hlev pokladat živini. Vse je vrelo

po njem od sramote in togote; toda ni vedel, nad kom bi se znesel.

Clovek kaj hitro stori kak trden sklep in ravno tako hitro svoj trdn sklep razdere, ali ga celo pozabi.

Novljanove kokoski so bile tega jutra sila nemirne. Spreletavale so se po kašči, silile so v vežo in hišo, zletavale so na okna in vpile, da jih je stara vedno odganjala. Lepi belolisasti maček je postajal, na vežem pragu, migal in vil z repom ter se pozorno oziral na vse strani; včasih je prav zategnjeno zamijavkal. Potem je skočil na okno in je bolščal skozi šipe v hišo.

Nje, ki je krmila kokoski in tolkokrat božala mačka, ni bilo in njo je pogrešala krotka žival.

Prihajale so sosedje, nekatere po opravku, druge na pomenek.

"Kje je ona? Kje je Mica? Kje je mlada gospodinja?" izpraševalo so Novljanove ljudi.

Izprva so bili Novljanovi v zadregi, da so se kar spogledovali.

"Na njivi", odgovarjala je mati neodkritosrčno, kar se je poznalo na glasu.

"Pleve! — Koplje! — Sadi!"

Sosedje v Hudem Koncu so pa čudne ženske. Ugenile so brž, da nekaj ni prav pri Novljanovih. Nekatere so vedele, da je Matija prejšnji večer precej junaško popival, in je Mica vse popoldne prejokala. To se jim seve ni zdelo prav.

Ko se pa naposled za trdno zve, da pri Novljanovih tudi zibeli z otrokom ni doma, se je ženam nekaj zasvetilo in uganile so po svoji prebrisanosti, kam je šla Novljanka. Takoj je počilo po Hudem Koncu:

"Novljanka je šla v pustiv!"

Zakaj po zdravi pameti ženic v Hudem Koncu žena ne more in ne sme iti drugam, kakor v pustiv, kadar pride z možem navskriž.

Vsa vas seje smejala, norčevali so se ter delali dobre in slabe dovtipe. Hodili so nalači okoli Novljanovih, drugi so celo vasovali, samo da so gledali zadrgo Novljanov.

"V pustiv je šla!" opominjala ga

Matija se je rotil in klel, da bo mici izplačal vso sramoto, katero mu je naredila, in umikal se je posmehujoci se ljudem v hlev, v klet, na skedenj in v druge zatišne kote.

"Bog ve, zakaj je šla v pustiv?" ugibalo se je ves dan v Hudem Koncu. "Kaj sta neki imela?"

Skuhale so se čudne, prečudne stvari. Budalaste čenče so šle od hiše do hiše, od ust do ust.

Osamel miz leže zvečer brez večerje k počitku, ččemer, jezen in nevoljen nase, na ženo in na ves svet. Izkušal je zaspiti, da bi pozabil, kar je dožive in doprov. eucp zabil, kar je doživel po dnevu. Drugikrat je naglo zaspal, ker je bil truden, a nočo, dasi je delal ves dan, ni mogel zaspiti. Razne misli so mu vznemirjale kri. Nemirno se je premestaval po postelji, in zdelo se mu je silno dolg čas in neznamo prazno. Govoril bi bi lrad, toda ni imel s kom, niti zibati ni imel koga. Uh, kak dolg čas, kako pusta praznota! — In zakaj tako? Le zaradi nje, ki ga je pustila tako sramotno, v posmeh vaščanom. Zaradi tega je plalo po njem od jeze, da se ji je grozil in rotil . . . In ko se je zopet nekoliko umiril, ko je mislil nekoliko trecneje, zastavil si je vprašanje:

"Odkod pa je vendar vsa ta neprjetnost?"

In črez nekaj časa si je priznal, da ni sam brez krije, da ni tako nedolžen, kakor bi bil rad. Nejgovi duši se je prikazala cela slika.

Bilo je v nedeljo popoldne. V žepu je imel lepe denarce, katere je bil prejel od mesarja. Oh, kako lepo so vriskali v žepu zvenec denarci!

Oh, kako so mu silili vinski duhovi v nos! Zapeljali so ga v gostilno, kjer je pil in pel, kjer je rajal in bil preširoke volje. Pozabil je bil ženo, pozabil otroka, pozabil ves svet. Trdo in grdo je gavoril potem doma z ženo, kar ji je tako segalo v srce, da je ni bilo zjutraj več, da je noč vzel njo z otrokom.

"V pustiv je šla!" opominjala ga

je nemirna vest.

"Ali je storila prav? — Ali ni ravnala nepremišljeno!"

Obsodil jo je zopet in kdo ve, kolikorat še.

"Nikdar ne pojdem ponjo, ker je nisem podil; nikdar ne vprašam po njej", sklene trdno.

"Če se pa vrne skesa ter me prosi, odpustim ji rad. Ponjo pa ne grem nikdar!"

Tako je odločila Novljanova moška zavest. Zavil se je in spal po sili. Užival je divno spanje. Vso noč je gledal posmehljive ljudske obrazje, vso noč mu je bilo na ušesa krohotanje in semejanje. Obračal se je na postelji na to in na ono stran, pa bilo je vse zaman. Ko prisveti v hišo beli dan, je bil že oblečen.

Drugi dan se mu ni godilo nič boljje. Povsod isti prizori, le še več nereda je bilo okoli doma in v hiši. Umikal se je še bolj ljudem in sam premisljeval mnogo in vsestranko. — Zazdelo se mu je, da je vendar sam tudi precej kri, in zato se je kesal bridko, da je šel v gostilno ter tam pil. Ni maral jedi in pijače, ni se razgovarjal s starima, tudi branil se ni iti — po ženo, ko sta ga silila. Le pretežka se mu je zdela pot tje na Babje Gredi, pot brez potrebe, saj bi vendar prišla sama lahko nazaj.

"Kmalu pojde ponjo", nasmehnil se je oče materi, ko je opazil skesanega sina.

Spanje naslednje noči je bilo še slabše kakor prejšnje. Skoraj ni zatisnil očesa, le premisljal je in užival:

"Kdo je kri, jaz ali — ona?"

(Dalje prihodnjič.)

"ŠIRITE LIST "EDINOST"!

SLAVNEMU OBČINSTVU
naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinove cevi, kakor tudi izvršujem vse dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vse dela najboljše in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, poklicite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave., Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

PODPIRAJTE MOŽA, KI VAS PODPIRA.

FRANK SUHADOLNIK

Veliko storil za "Ave Maria" in "Edinost," zato ker je navdušen za katolski tisk.

On je zastopnik za ta dva lista.

Rojaki, ali ne mislite, da tak mož zasluži, da kupujete pri njem on ima VELIKO ZALOGO OBUVAL.

Ljubezljiva in točna postrežba

6107 St. Clair Ave. CLEVELAND, OHIO.

ROJAKOM V SHEBOYGAN, WIS.

Kadar želite poslati denar v staro domovino se obrnite na rojaka

MIHAEL PROGAR

1621 N. 9th STREET

Varno in zanesljivo pošilja denar v staro kraj, vsaka pošiljatev je jamčena.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinješ postelje in modroce, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno takó imam v zalogi tudi vse automobile potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavno električne. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA

(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo

VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi syo domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.

Phone: Lawndale 250.

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC
mesar

Priporoča Slovencem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsaki dan sveže meso, kakor tudi

EDINOST.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI
Izjava dvakrat na teden.

NASLOV:

Slovenian Franciscan Press.

1849 W. 22nd St.

Telephone Canal 98.

Chicago, Ill.

ADVERTISING RATES ON APPLICATION.

Published Semi-Weekly by
SLOVENIAN FRANCISCAN FATHERS, 1849 W. 22nd St., CHICAGO, ILL

Entered as second-class matter Oct. 11, 1919, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Srbija pozabljenja.

Pretekli teden smo po dolgem času zopet enkrat čitali po naših angleških listih malo poročilce, katerega je "velika" beografska vlada spravila v svet, najbrže seveda le z veliko težavo, kajti reva je itak velika duševna pokveka. V teh poročilih smo toraj čitali, da se je ta beografska srbska (toraj ne jugoslovanska) vlada pritožila pri konferenci v Parizu češ, "Naša dežela je majhna, zato smo pozabljeni". Bolj prav bi bilo, ko bi bila ta "kunština" vlada rekla: "MI smo majhni, zato smo pa pozabljeni".

Nam ni ta pritožba prišla nepričakovano. Mi smo itak že videli, da je Srbija pozabljenja in smo tej vladu že lani par-krat povedali črez morje, da bo popolnoma pozabljenja, kajti tako neumne, tako otroško malenkostne politike, kakoršno je vodila celi čas po vojski ta vlada, še nismo videli in mislimo, da je zgodovina ne pozna. V resnici povemo, da je bilo nas amerikanskih Jugoslovanov sram, da smo kedaj tukaj pred ameriško javnostjo imenovali besedo Jugoslavija.

Da, britko smo se varali v tej vladu, zelo britko! Vse naše sanje o lepih, močnih, krasnih Jugoslovijah, kjer se bodo trije bratje objeli v bratskem objemu in bratski slogi, kjer ne bo noben skušal stopiti drugemu na tilnik, kjer ne bo skušal noben na škodo drugega zidati kake "velike" Srbije ali kakih drugih takih predpustnih šal, so se razblinile, vsaj kakor sedaj kaže. Slepili so nas, da bo konstituanta suverena oblast, ki bo uredila ves dom, obliko vlade, vse. Obetali so nam versko svobodo, politično svobodo. — Vse so pomandrali v blato.

Ko smo mi sanjali te lepe sanje o lepi Jugoslaviji, tedaj smo seveda upali, da bo Jašič šel o pravem času v po-koj, ker on je stari srbski lisjak in ozkorsčni šovinist. Vemo, kako je nastopal na Krfu, kako je mešetaril v Parizu. Vse to vemo in mu nikdar nismo zaupali. In vemo, dokler bo on na krmilu, ne bo nikdar bolje. Slepomisarilo se bo in Velika (?) Srbija jim bo šla vedno po glavi in bo zavirala vsak napredok Jugoslavije, kar bo postavilo celo cel obstoj države v nevarnosti.

In v resnici so ozkorsčni ti politiki, ki vodijo sedaj "Srbi jo" (Jugoslavije itak ni). Mesto da bi sedaj vodilni krogi v teh velikih časih skušali združiti k skupnemu delu vse konstruktivne sile in moči, kjer bi jim bil enako dobrodošel kak duhovnik kakor kak profesor ali zadnji pastir, sploh brez razlike vsakdo, samo, da je pripravljen pomagati zidati temelje države, ki bi pustili, da si narod sam zida kakor si hoče, ne kakor hoče par omejenih starih lahkožicev, kakor kak Pribičevič ali enaki možje, pa stikujejo po župnijskih smetiščih, pa igrajo veliko ulogo "obermežnarja", pa zasledujejo prozelitko pravoslavno politiko, pa zidajo veliko Srbijo, pa se tepo ali bo kralj nosil krono na glavi ali na nosu. Mesto da bi skušali stara stoletna nasprotstva med Hrvati in Srbi ublažiti, dokazati Hrvatom, da ni res, kar jim je Avstrija in Mažarska lagala, ko jim je slikala ozkorčnost Srbov, njih verski fanatizem, njih nadutost in njih omejenost, pa jih odbija in se kaže, da je res taka, da Hrvat ne more drugače, kakor, da se spomni na vsa ta obrekovanja naših skupnih sovražnikov in pravi: "Prav so imeli! Sedaj sam vidim, da je Srb res šovinist in zabit ignorant. Kako smešne "istorije" gredo po Ameriki o raznih "višjih uradnikih", ki jih nastavlja Srbija po Hrvatski in Sloveniji, nekateri baje niti čitati niti pisati ne znajo, ne vedo niti kaj je to "doktor", da so morda pred kratkim še svinje pasli sedaj pa igrajo kakega "višjega" uradnika po Sloveniji ali Hrvatski. In drugič take neumnosti.

In potem še kulturni boj!

Vesnič — sramotni mu spomin! — se je izrazil pretekli petek v Parizu, ko se je opravičeval, zakaj je prodal Jugoslavijo Italiji, da je "mislil, da bo blagostanje v novi Jugoslaviji tako veliko, da bode narod sam, k temu še celo Italijani, silili pod Jugoslavijo!" Kako neumen je ta izgovor, kaže dejstvo, da sedaj ravna nasprotna ravna in pomaga "Jugoslavijo" unčevati in usiljevati veliko Srbijo.

Da, res je! Nobena druga država bi lažje ne vspevala, bi ne imela lepše prihodnjosti in bi se hitreje ne dvignila do blagostanja, kakor ravno Jugoslavija, samo ko bi imela prave voditelje. Do danes na primer še nimamo uravnane paketne

pošte z Ameriko. Koliko tisoče paketov bi šlo vsaki mesec v Jugoslavijo, ko bi bila pošta urejena. Toda seveda, kdo se bo s tem ukvarjal?

O, ko bi se našel kdo, ki bi pometel z Beograda vse te pri-hloglavce in jih poslal v kak muzej med mumije! Ko bi pri-šel kak veliki mož, ki bi se zavedel, da mora vsaka državna vla-da voditi veliko svetovno politiko. Imamo v Washingtonu Gruiča za poslanika. Ali ste že kedaj čitali njegovo ime v ka-kem ameriškem časniku? Ali ste sploh kedaj čitali kje, da je sploh kak "srbski poslanik" tam?

In tako gre dalje.

Zato vnovic kličemo črez morje: Nikar tako! Taka politička vaškega korita vas ne bo privedla nikamor. Danes ste pozabljeni. Pozabljeni boste še bolj! Majhni ste, pravite, še manjši boste, ako se ne boste postavili na visoko svetovno sta-lišče. Bodite ne Srbi, pustite Srbijo! Srbija je majhna, ka-kor prav sami priznavate! Majhna je res tudi Hrvatska, še manjša je Slovenija, katere ste itak velik del prodali. Toda velika bo pa samo Jugoslavija, to je združene Srbija, Hrvat-ska in Slovenija. Združite vse konstruktivne moči skupaj! Pustite vse druge stvari na stran! Vse kar more koristiti pri zdavi podstave, vse naj vam bo dobrodošlo, če vam je res mar-država!

Če pa tega ne boste hoteli, boste pa še bolj pozabljeni in še manjši!

AKO SE BO NEMŠKA AVSTRIJA PRIKLOPILA K NEMČIJI.

"Slovenski Gospodar" od 3. feb. 1921 prinaša o tem lep uvodnik, iz katerega podajamo glavno misli.

Avstrija sama izjavlja, da je neno edino rešilno zdravilo — spojitev z Nemčijo. Te priklopitve Avstrije k Nemčiji se najbolj boje Francozi, ki trepečejo pred tem, da bi se razširile meje Nemčije.

Kakšno stališče naj zavzamemo mi Jugoslovani k temu koraku N. Avstrije?

Spojitev Avstrije z Nemčijo je nam Jugoslovanom in osobito še nam Slovencem v dosedaj še nepregledni prid v političnem in gospodarskem oziru.

Kakor hitro se udejstvi združitev Avstrije z Nemčijo, preneha za nas obveznost senžermenske pogodbe, nam mora pripasti potem Koroško, zahtevati pa tudi moramo v tem slučaju za nas v vojaškem oziru ugodnejšo razmejitev na severu. Predvsem nižino pod Radlom, Lucane, Špilje in Radgono z železnico vred.

Veliko večjega pomena nego politični dobrobit spojitev Avstrije z Nemčijo za nas pa je gospodarski.

Vsak kmet ima rajši za soseda delavnega, imovitega in bistrovnega posestnika, kakor pa nedelavnega berača. N. Avstrija je za nas kot samostojna republika vedno gladni berač, ki nimamo od njega prav nobenega haska. Kakor hitro pa bo ta avstrijski berač spojen z Nemčijo, dobimo soseda, ki bo od nas rabil od preobilice naše prehrane, ki jo bo lahko dobro plačal v dobrini valuti, obenem pa nam bo na uslugo s pridajo vseh mogočih industrijskih izdelkov, ki nam kmetom v Jugoslaviji tako zelo primankujejo in ki jih bomo dobili edino iz Nemčije. Kakor hitro bodo Avstrijci pod nemško roko, jih bo ta navadila dela, založila njihove tovarne s premogom in sirovinami, mi pa nje s prehrano in naš nemški sosed nam bo vedno lahko na razpolago glede industrije, dasi ne moremo reči, da bomo z Avstrijo povečani Nemčiji zaupali v vsakem oziru.

Sicer bo skušala ententa to spojitev kolikor mogoče za-vleci, ker se boji prevelike Nemčije, za jugoslovanskega kmet-a pa bi bila ta spojitev ugodna iz političnih in gospodarskih ozirov.

Tako "Slovenski gospodar". — Nimamo vzroka, da se ne bi strinjali z njim.

Mi pošiljamo denar
na vse kraje

JUGOSLAVIJE,

Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERICAN STATE BANK

1825—1827 BLUE ISLAND AVENUE,
CHICAGO, ILL.

J. F. STEPINA,
predsednik;

A. J. KRASA,
tajnik.

BANKEROT V SEVERNI DAKOTI.

Bismarck, N. Dak. — Z "Bank of North Dakota", zavodom, ki je bil navadno korito Non-Partisan stranke, oz. socijalistov, gre vedno bolj in bolj navzdol. Poročilo, ki so ga izdali veščaki o stanju in položaju banki, izjavlja kratko in jasno, da se mora banka proglašiti bankerotno, tudi če bi bilo zaenkrat mogoče, da zadosti vsem obveznostim. Poročilo pravi nadalje, da banka ne bo mogla, ako bo šlo vse tako naprej, kakor sedaj, več vzdržavati državnih institucij. Pogajanja, ki so se vrnila zadnji čas, med velefinančniki in sedanjo državno upravo, so se popolnoma razbila. V svoji zadregi je sedaj "Industrial Commission" sklenila, da da svojo banko i "zasebnikom" v porabo. Na milijone letakov je razposlanih po državi na farmarje, na duhovne itd., da bi podpisali bonde za državno banko v zneskih po \$50, \$100, \$500 in \$1,000. Vpeljati hoče po vseh okraji podružnice, ki naj bi sprejemale denar za državno banko pod najugodnejšimi pogoji (visoke obresti in prostost davkov). Radi bi sedaj z drugimi bankami konkurirali. V klevnico pri Fargo vtaknili so \$700,000, v mlin pri Drake okoli \$150,000, zidali so "delavske hiše" po \$4000—5000, stala je vsaka do \$10.—12.000. Guverner Frazier je šel moledvat v Washington, D. C., k delavskim unijam, da bi tam spravil nekoliko milijonov bondov pod streho. Imel je razne razgovore z voditelji delavskih unij. "Štiri milijone vas je, ako da vsak vas samo \$1.50, imamo \$6,000,000 vkup". (Koliko bodo li kaj Prosvetarji in Kondeži prispevali??—Op. stavca). Računajo seveda na davke, ki se ravno sedaj vplačujejo, da bodo tako zopet vsaj za kratek čas napolnili prazno "državno-socijalistično" blagajno. Toda vse to ne bo pomagalo nič. Voziti preveč v blatu, sleparje in slabu gospodarstvo pride v vseh panoga državnega gospodarstva dan za dnevom na dan; preiskavate se vrše še vedno, in vedno se dozve kaj novega, tako da nima do sedanja državne uprave nikdo več zaupanja, razun strankinih koritarjev.

Klici, da naj se odpoklicajo uradniki in da naj se razpišejo nove volitve, so se čuli vedno bolj in bolj. Treba je za to seveda podpisov tretjine volilcev. Zadnje poročilo iz Bismarcka, N. D. — kjer je kaptol — se glasi: "Recall launched".

Radovalno smo, kaj bo Prosveta odgovorila in pojasnila famozno socijalistično gospodarstvo v Severni Dakoti. Najbolj zanimivo pa je, da je bil Rt. Rev. Vincen Wehrle, škof v Bismarck, PRVI, ki je opozoril na nevarnost stranke in pred njenim gospodarstvom. Škof Wehrle je bil pionir-misijonar, ki je prepotoval vso Dakoto, precešnji del peš, in je toraj dobro poznal razmere v državi.

Bismarck, N. Dak. — Ko je guverner Frazier poskušal prodati in obesiti na vrat bonde Severne Dakote voditeljem delavskih organizacij, ki jih je skušal pridobiti za to, da bi naložili denar delavskih unij v bonde, izrazili so mu voditelji raznih organizacij "sočutje" v njegovi stiski in zadregi, z denarjem pa niso hoteli na dan. Simpatija, sočustvo je po ceni, "cash" pa tudi pri socijalistih kaj nerad pride pri njihovih podjetjih. Tički se pač poznaajo mej seboj in ne zaupajo drugemu.

NAROČAJTE IN PRIPOROČAJTE LIST "EDINOST"!

DVA POSESTVA NA PRODAJ

v Zagradcu pri Starem Trgu.
Razen večjih hiš in lepega gospodarskega poslopja polje, obširni gozdovi in vinogradi v Mavrlinu.
Za pojasnilo se obrnite na Mrs. Lucija Kure, 1849 Allport St., Rear, Chicago, Ill., ali pa na Ivana Mihelčič, trgovca v Starem Trgu pri Kocievju.

Novice iz Jugoslavije.

NESREČNA MEJA NA SEVERU.

Gospodje, katere je beograjska vlada imenovala v komisijo, da se uredi državna meja med Jugoslavijo in Nemško Avstrijo, so napravili obliko državne meje tako, da se temu semeji vsak otrok. Reklo se je, da bo komisija mejo izravnala, a sedaj jo je šele čudno, nepojmljivo zverižila. Meja skače semintje, kakor so Nemci želeti. Nemcem iz Gradca, Lipnice, Strassa, itd., ki imajo v mariborskem okraju tik meje svoja posestva, se je ugodila vsaka njih želja. Mejo, ki ni meja med dvema zeljnikoma, ampak med dve ma državama, so merili nekako tak, kakor meri vinjeni človek cesto, po kateri koraka. Samo na ljubo nekaterim Nemcem so žrtvovali na črti St. Jurij—St. Ilj veliko število Slovencev v občinah Pesnica, Vrhovce, Špičnik, Slatina, Svečina, Plavč in St. Ilj. Ne enega slovenskega posestva onstran bivše upravne črte niso mogli rešiti naši zastopniki v komisiji. Nemci pa so dosegli, da pride vsak pašnik, vsak gozdč ali vinogradna parcela, last Nmcev na jugoslovanski strani k Nemški Avstriji. Državna meja nima prav nobene oblike. Vzeli so nam tudi vse važnejše višine na razvodju. Nemec lahko pride tako, v nekaj urah v Maribor. Naši ljudje, ki so vrzeni v žrelo nemškemu volku, jokajo, prosijo, a nič ne izda. Naj zapiše zgodovina imena mož, ki so določevali to mejo, — tako kakor si zaslužijo. Čudimo se le, ker slovenski listi to zadevo zamolčijo, kot da ni vredno, da se o njej piše.

Pijan sin zabodel očeta. — V vasi Pudob pri Starem trgu na Kranjskem je v pijanosti in v prepiru zabodel Franc Baraga svojega lastnega očeta posestnika Janeza Baraga, ki je v groznih bolečinah izdihnil. Izprijenega sina so pa orožniki gnali v zapor. Grozovite posledice alkohola!

Tatvina na železnici. — Uslužbenec južne železnice Janez Gorjanc v Spilju je oropal železniško blagajno na postaji v Spilju ter odnesel 47.000 kron. Zasačili so ga v trenutku, ko je nameraval poskrbiti ukradeni denar. Izročili so ga graškemu kazenskemu sodišču.

Mladenci — rekruti, rojeni leta 1900 so bili poklicani v vojake v soboto 12. februarja ob 8. uri zjutraj.

Krvolčna žena. — Na Jelovcu pri Makolah je tamšnja posestnica Antonija Mesarič najela nekega izprednega Jakoba Lepeja, da je z batom ubil njenega moža. Po izvršenem umoru sta se podala ubjalca v

klet, da z alkoholom zadušita očete vesti. Oba ubjalca sta že pod ključem.

Ljubico ustrelil — in sam se umoril je v Zagrebu krojaški pomočnik Ivan Vimpolšek, ki je ustrelil svojo ljubo na pokopališču, sam pa je šel pod vlak, ki ga je povozil na smrt.

Krvava svatba. — V Priču pri Sibeniku se je vršila te dni v neki pripriosti hiši vesela kmetska očet. Kmetje so razobesili pri tej prilik iz hiše našo trobojnico. Italijanski karabineri so hoteli odstraniti stavbo nasilnim potom. Prišlo je pri tej prilik do opasnega pretepa, v katerem sta jo smrtno izkupila dva kmeta in eden karabinerjev ranjenec pa je 14.

Prstan obtičal v goltancu. — Kljub policijski prepovedi se je te dni vrnila na Dunaj neka zloglasna ženska. Ko jo je policija prijela in jo hotela odvesti v policijski zapor, je na vse mogoče načine skušala izvršiti samomor. Hotela se je iztrgati iz rok policistov in se vrči pred tramvajski voz, a policija ji je namero pravočasno zabranila. Grizla je kakor blažna okrog sebe, tako, da policiju ni druga preostajalo, nego da jo zveže. Toda porabila je trenutek, vtaknila v usta prst svoje roke, na katerem je imela prstan. Prstan je požrla. Toda obtičal ji je v goltancu in bi se bila zadušila, ako bi ji policijski zdravnik ne bil z žepnim nožem takoj prerezl goltanec ter iz njega izvlekel prstan. Ko so ji obvezali rano, so jo spravili v opazovalnico.

Lisjak in Puran. — Pri Lešnikovih nekje blizu Drave so imeli pravljene za pustnodelo debeloga in težkega purana. Stricu Nancetu so se že naprej cedile sline po slastni pečenki, ki jo bodo smukali na pustno nedeljo. Stric so obračali, a lisjak, ki je kraljeval v bližnjem sumu, je nameraval obrniti — purana v prid svoje družine. Obiskal je preteklo soboto družbo Lešnikov kurentnine in je povabil purana-debeluharja seboj. Tiral ga je počasi proti svojemu dvorcu. Ni ga zaskkal, ker mu je bil pretežak, ampak ga priganjal k hitrejšemu korakanju s svojim košastim repom. Gospod lisjaček je srečno pritiral purana do gozda, kjer pa ga je zapazilo bistro oko lovec Ivana Jazbec. Z enim edinim strelom mu je vpihnil življenje. Tako so stric Nace vendar le uživali na pustno nedeljo pečenko mastnega purana.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujejo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujem vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.

PHONE: CANAL 2534.

IZ KATOLISKEGA SVETA.

KATOLIŠKA KATEDRALA V BEOGRADU.

Za zgradbo katoliške katedrale v Beogradu je sv. Oče daroval kot svoj prvi prispevek 100.000 lir. Njegovemu vzgledu je sledil takoj junashki belgijski kardinal Mercier z zneskom 1000 frankov. Ker se že vrše predpriprave za zgradbo, je upati, da dobri Beograd v doglednem času katoliško katedralo.

ODPRAVA CERVENIH PRAZNIKOV NA ČEŠKEM.

V češkem parlamentu so sprejeli predlog, s katerim bi se odpravili cerveni prazniki, in naj bi se njih praznovanje prepustilo svobodni volji posameznih državljanov.

ROJAKOM IZ LEPE PRIMORSKE.

Kakor znano vsem Primorcem, bila je cerkev Matere Božje na Sveti Gori popolnoma porušena. Bil je tam ubit tudi slovenski franciškan, P. Frančišek Ambrož. Sedaj bi rojaki iz cele Primorske radi nazaj pozidali cerkev in samostan, kjer bi našli sedaj v svoji narodni sužnosti svojo tolažbo in pomoč. Zato se ponizno obračajo na vse rojake Slovence, zlasti one iz Primorske, da bi se spominjali vsak s kakim malim darom te lepe božje poti in bi pomagali, da se vse nazaj sezida.

Tukaj je sedaj neka Miss M. Kerwin, ki ima pismeno pooblastilo od nadškofa Goriškega, da skuša tukaj nabrati kolikor mogoče veliko milih darov v ta namen.

Kateri bi hotel kaj dati v ta namen, haj pošlje na naše uredništvo pa bomo poslali na pristojno mesto.

50 LETNICA NAJVJEČE KATOLIŠKE PISATELJICE SEDANJEGA ČASA.

Pretekli mesec je praznovala 50-letnico svojega rojstva največja katoliška pisateljica sedanjega časa: Enrica pl. Handel-Mazzetti. Napisala je poleg neštetih manjših del in črtic pet velikih zgodovinskih romanov, ki so ji prinesli svetovno slavo. Po enem teh romanov — "Štefan Schwertner" ali "Junakinji iz Štajra", ki je izšel v "Domoljubu", je znana tudi med Slovenci najširšim krogom. Pisateljevati je začela v dunajskih katoliških listih, zadnji veliki roman "Nemški junak" je izhajal v "Reichspost". Ob njeni 50-letnici ji posveča Jožef Neumair v "Reichspost" lep podlistek, iz katerega posnamemo: Po Enriki pl.

Handel-Mazzetti se pretaka nemška.

italijanska in madjarska kri, njena domačija je Dunaj. Obiskovala ni nikake gimnazije, marveč samo dunajsko mestčansko šolo; razen tega vživila eno leto samostanske vzgoje v St. Poltnu. Glasba, slikanje, risanje, latinščina, francoščina, angleščina, italijanščina so izpolnjevali njena mlada leta. Iz francoščine in nemščine jo položila tudi izpit. "Akademico izobražena" torek ni bila, toda izobražena je za nekaj doktoratov; nabirati si znanja, se ji ni nikoli tožilo in po vsakega njenih romanov vodi preko neštetih knjig in drugih znanstvenih virov; v 17. stoletju je domača kakor noben profesor kulturne zgodovine. Bogoslovne fagultete tudi in obiskovala, toda bogoslovje razume kakor kak rimski ali drug doktor. Blizu je tudi dan, ko postane častni doktor; to po pravici, ker je "disertacijo" predložila. Handel-Mazzetti tudi ni prišla v veliki svet; Dunaj, Steyr in Linz so postaje njenega romanja.

Pisateljevati je začela že v meščanski šoli, prva njena stvar pa je bila tiskana 1. 1890. v "Waisenkindu", ki ga je urejeval msgr. Schopfleuthner. — V Enriki Hendel-Mazzetti živi in ustvarja močna in zvesta duša. Katolištvo je njena vera. Občudujemo njeni vernost, njeni katoliški poobožnost, srčnost njenega prepričanja; v vseh njenih delih živi duh katolištva. Tega pa mnogi ne razumejo Handel-Mazzetti in razumeli jo bodo še-le, ko bodo doumeli katolištvo. Iz njega se dviga njena veličina, njena čista dobrota in njeni geslo se glasi: "Največje pa je ljubezen".

ZABAVA.

Za tobakarje. — Ko se je začel tobak po Evropi širiti, je imel izpočetka veliko nasprotnikov, kajenje je veljalo kot nekaj zelo slabega, tudi s prižnic se je slišal večkrat zelo oster glas zoper to razvado, veliko ljudi je imelo kajenje kot nekako predpodo peklenškega ognja. Neki zamorec, ki je bil za strežajo pri nekem visokem vladajočem knezu, je šel nekoč s knezem na lov, pa je ponudil domaćinu pipi tobaka. "Na'a, milostljivi gospod hudič", je mož z vso ponižnostjo odvrnil in se v strahu globokō priklonil, "lepo zálivam, jaz ognja ne jem".

Za primerno plačo vse mogoče. — Gledališki ravnatelj očita igralcu: "Kako se le morete smejeti v prizoru, ko umirate?" Igralec: "Pri takci plači, kakršno mi dajete, mi je smrt resnična zabava".

Bahaški zavrtljivec. — Jaka, ki je ravno podedoval veliko premoženja.

ZAKAJ PLAČEVATI PREVEČ?

TAKO naj bi se vprašal vsakdo, ki potrebuje ali bo kedaj potreboval kakih notarskih del. Razni zakotni agentje odirajo naše ljudstvo da je groza. Vsakdo ki plača več kot potrebno, meče proc denar!

RADI TEGA, naznanjam slavnemu občinstvu v Chicagi in okolici, kakor tudi širom Amerike, da doli podpisana izdelujeva vsa notarske dela **najceneje med vsemi!**

NIHČE Vam ne bo naredil prošnje (affidavit) za dobiti svoje domače iz stare domovine ceneje kot mi!

KADAR ŽELITE dobiti svoje domače ali svoje prijatelje iz stare domovine, tedaj pišite nam in mi Vam bomo dali brezplačna navodila.

POMNITE, da je naše geslo: "Točno in pošteno postreči vsakomur, po najnižji ceni!"

Pisma naslavljajte vedno na:

JERIC & ŽELEZNICKAR,
(Slovenska notarja.)

1849 W. 22nd ST.

CHICAGO, ILL.

nje, razbije v mestu veliko okno, vredno petdeset krov, in hoče trgovcu škodo plačati s stotakom. Ta mu pa ne more "vun dati", pa steče stotak menjat. — Kam boste hodili", ga Jaka pridrži, "za ostalih petdeset krov vam še eno okno razbijem, pa sva zgovorjena".

Znanca. — "Zdi se mi, da sva se lansko zimo videla v neki gostilni; Vaša skunja se mi zelo znana zdi". — "Saj je takrat še imel nisem". — "Seveda ne Vi, ampak jaz".

Vsakdo ne more vzdržati. — Gospodinja (novi služkinja): "Kaj, samo štiri tedne ste v zadnji služi vzdržali?" — Služkinja: "Jaz bi že še, toda gospodinja ni mogla več".

Ponosen potepuh. — "Kaj pa vendar s tako vnemo po časniku iščeš, Jure?" — Miško: "Ocene mojega zadnjega vломa".

Nedeljski lovec. — Lovec: "Mislim, da sem petelinu zadel, gospod gozdar. Ali niste nič videli, kdje perje zletelo?" — Goždar: "Kaj pada, saj še sedaj vedno leti, s petelinom vred".

Ribničan je prišel v New York in gledal izložbe. V nekem izložbenem oknu vidi zapisane sledeče besede: "Kupi si našo peč in prihranil v boš pol kuriva".

Ribničan pa gre in si kupi dve peči, češ, tako si bom prihranil vse kušivo.

Zaupljivo. — Nova hišna sosed: "Menim, da bova dobrí prijateljici. Vsi, gospod, gospa, hči in sin so me vprašali, če znam držati jek za zobni... v takih slučajih pa je vedno veliko za povedati".

Društvo Sv. Cirila in Metoda štev. 18
S. D. Z. v Clevelandu, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16. do 55. leta. Za smrtnino se lahko zavaruje za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in za \$2000. Rojaki ne odlašajte, ampak pristopite k društvu še danes. Nasrešno društvo Vam nudi najlepšo priliko, da se zavarujete za slučaj nesreč.

Za vsa pojasmnila se obrnite na društvene uradnike.

Predsednik Rudolf Cerkvenik, podpredsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidervol (1153 East 6th Street, Cleveland, Ohio), zapisnikar Jos. B. Zaveršek, blagajnik Anton Bašča; nadzorniki: Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliškar.

Zastavonoša: John Jerman. Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mesecu v šolski dvorani.

DR. OHLENDORFOVA ZDRAVILA

so izvrstna proti

KAŠLJU,
UJEDANJU,
ŽELODČNIM BOLEZNIM
IN REVMITIZMU.

Steklenica stane 75c.

1924 BLUE ISLAND AVE.

POZOR! **POZOR!**
PRODA SE GROCERIJA
blizu nove Slovenske šole in Narodnega Doma, ki se postavi v kratkem. Lepa prilika za podjetnega Slovenca, posebno za mesarja. Trgovina je prostorna, ter je rent sedaj še zelo nizek. — Pisma naslovite na "Lepa prilika", cf. Edinost, 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

POTREBUJEMO
IZUČENE SLAMNIKARICE ZA
DELO PRI ŽENSKIH KLOBUKIH. PRIDITE NA DELO TA
KOJ.

ORIGINAL HAT WORK,
1145 Blue Island Ave., Chicago, Ill.

KAKO JE MIKE PESTOVAL.

Vesela zgodba.

Menim, da bo najboljše, da nam Mike kar sam pove, kako se mu je godilo, ko je moral igrati ulogo pestunje. Sam najbolje ve, kako je bilo. Da ne bomo po nepotrebnem izgubljali časa, naj kar začne. — Mike pripoveduje:

Vodopivčev je imel letošnjo angleško nedeljo novo mašo. Takrat bi bil tudi jaz rad šel v cerkev, pa nisem mogel, ker sem bil ravno nekaj krevljast tiste dni; v shopi mi je kos žezele padel na noge. V nedeljo zjutraj pa ti pride k meni sosedu in pravi, da bi šli danes vradi v cerkev, in če bi bil jaz takoj dober, ko moram že tako in takoj ostati doma, da bi malo pazil na njene otroke. — Da povem po pravici, mi ni bilo posebno za tako delo, ker se bojim majhnih otrok; kadar se katerega dotaknem, sem vedno v strahu, da ga ne bi zdobil ali mu kaj odlomil. Pa stori enkrat dobro delo, sem si mislil; babnica bo pa še zate molila pri novi maši. — Šel sem tedaj, ali bolje povedano, štokljal sem k sosedu in sprejel službo pestunje.

Troje jih je bilo. Žani je ležal še v plenicah in spal; Žovi se je že znašek nekoliko plaziti po tleh, po zadnjem delu, kajpada; Frenki pa je nosil že prve hlače, take, da so se kar zadaj zapenjale. — Torej na te tri pankerte naj pazim. — Komaj je starca odšla, je že začel Frenki tuliti; Frenki je bil sploh dober trobentač. "Ma-ma, e-e-e, e-e-e, ma-ma, e-e-e, e-e-e". Dobro se je začelo! — Žovi je sedel na tleh pri omari in se igral s starim klobukom. Zdaj si ga je dejal na glavo, zdaj zopet na noge. — Naenkrat pa začne tudi on eviliti: "i-i-i, — i-i-i". Revčje se je na vso moč napenjalo, da se mu je vilil kar cel potok iz oči in iz, — no ja — iz nosa. — Ko mi vsaj Žanita ne bi zbudila! — Komaj sem si to mislil, se je že zganil v zibelki in zaslišal sem novo muziko: "a-a-a, a-a-a". Tako! Ko bi bil vsaj še eden zraven, pa bi imel lep kvartet.

NAZNANILLO IN PRIPROČILO.

Našim naročnikom in dobrotnikom kakor tudi vsem rojakom v Clevelandu in državi Ohio naznanjam, da jih bo te dni obiskal Mr. John Jerič.

On je pooblaščen pobirati naročino, oglase in sploh vse, kar je zvezi z našimi listi "Ave Maria", "Edinost" in "Glasnik Presv. Srca Jezusovega".

Vsem ga toplo priporočamo in obenem prosimo, da mu gredo rojaki na roke v vseh ozirih.

UPRAVA IN UREDNIŠTVO
AVE MARIJE, EDINOSTI
IN GLASNIKA P. S. J.

ali četveroglasno cerkveno petje! — Najrajše bi bil iz kože skočil, ko bi vedel, da bo kaj pomagalo ... Kaj naj storim? — Ali naj čakam, da bodo sami od sebe jenjali? — Lahko še presneto dolgo čakam. — Poskusimo nekaj drugega!

Vzamem škorenj iz podpečka in udarim ž njim po klopi, kar sem imel moči v sebi. — Na mah, kakor bi strela udarila, je bilo vse tisto. — To sem si pa pametno izmisli! — A prehitro sem se razveselil, kajti kakor na znamenje so zopet začeli vsi trije bilje peti in sedaj je šlo šele po pravici, ravno takoj kakor če po maši organist naenkrat odpre vse registre v orgljah. — Veš kaj, Mike, sem si mislil sam pri sebi, nekaj drugega moraš iznajti.

"Pojdi sem Frenki, ti si priden dečko; vidiš, tukaj imaš cent". Sedaj počasi prikoraka k meni. Z eno roko si potegne pod nosom, z drugo pa seže po centu. — "Na, tukaj ga imaš", obenem mu obrišen nos v njegovo lastno srajco. "Ce boš pa še enkrat začel, jih boš pa dobil, že veš, kod!"

Med tem se je Žovi prav krepko drl naprej. Vzdignem ga od tal in ga postavim na klop zraven sebe: "Vidiš, Žovi, kako je to lepo! Jaz si bom zrezal malo tobaka, le glej me! O, kako si ti priden bojs!"

Vzel sem tobak in ga začel rezati. "Ko si tako priden, Žovi, mi boš pa zdaj pomagal vzdržiti mehur, da bova tobak notri stlačila. Glej, glej, kdo bi si mislil, da si tako močan!" To mu je ugajalo in za nekaj časa je res utihnil. Dva sem na ta način ukrotil, Žani je pa tudi kmanu nehal, ker se mu ni zdelo vredno, da bi se sam drl. Kakor hitro pa sem spravil tobak v mehur, že začne Žovi iznova, kakor če bi ga živega nataknil na raženj.

"Kaj pa imaš zopet, nesrečni pankert?" Začel je še bolj zijati in zapazil sem, da ima nekaj črnega na jeziku; boljševik je žvečil tobak, pa mu menda okus ni bil prav po godu. "Ti si pa tudi pravi, da jokaš zradi trohice čika". Z rokavom svoje suknje sem mu potegnil po jedenu zraven, pa bi imel lep kvartet.

Sedaj potrebujete spomladansko zdravilo. Kot posledica zimskega življenja, ko je človek po večini zaprt v sobi in mu manjka zraka in gibanja—postane vaš sistem okoren, prebava nepravilna in udje več ali manj negibčni.

"Na, tukaj se igrat s čevljem!" — in dal sem mu škorenj, ki sem ž njim preje udaril po klopi.

Nato sem se spravil na najtežje delo. — Soseda mi je bila tudi narocila, naj dam malemu piti mleka, ki je pripravljeno zunaj na ognjišču. — Ampak veste, te zgodbe pa že ne bom opisoval, ker bi se mi preveč smejal. — Samo toliko bom povedal: Vzel sem bojsa iz zibelke, ga posadil na koleno in mü dajal z malo žličko mleka. Nazadnje je bil mali po celiem obrazu z mlekom pollit, pa tudi v mojem rokavu in sploh po celi moji obleki ga ni manjkalo. Mali seveda zdaj ni več tulil, zato bi bil pa najrajše jaz sam začel tutiti. — Ko sem bil s tem delom gotov, mi je naenkrat postal zelo vroče in mislil sem, da se potom: teklo mi je ravno od kolena dol. Kaj, ko bi nazadnje še mrzlico dobil?

Tristo zelenih! To je bilo čisto nekaj drugega!

"Marš v zibelko, ti sijabolski kajon!" — Sedaj te imam pa zadosti. Ti si pa tič, ti!" pa sem ga hitro dejal nazaj v zibelko.

Tedaj pa začne zopet Frenki trobiti kakor bi ga kdo na meh drl.

"Kaj pa ti je, Frenki?"

"Cent", je zastokal in pokazal na trebuh. — Sveta nebesa, zdaj ti pa gre poba kar cel cent požreti! Ko bi mu ga bil prej vsaj s salom namazal, da bi šlo bolj gladko po grlu!

— Mogoče se ga da spraviti ven.

— Odprem mu gobec na stežaj in porinem svoj mezinec notri, če bi morda vjet nesrečni cent. — Oh!

— Že me je samosračenik ugriznil v prst, menda je mislil, da je kranjska klobasa, obenem je pa še hujšatulil, tako, da sem postal čisto obutan.

"Kaj te pa boli, Frenki?"

"Cent!" in zatuli iznova.

"Ali si ga požrl?"

"Mm — notri je —" pokaže na trebuh.

Tako sem se prestrašil, da me je kar kurji pot oblik.

"Ven mora!" si mislim, primem bojsa za noge, ga postavim na glavo in ga začnem tresti na vse stra-

ni — in res, kmalu zaslišim, da se je cent zakotljal po tleh. Na, sedaj mi je bilo šele jasno, da dečko cehata sploh ni požrl, temveč, da mu je samo padel med obleko.

"Bajgali, najraje bi mu bil eno primazal okoli ušes za strah, ki mi ga je napravil. — Pa sem bil vesel, da je možakar umolknil in začel iskat denar. — Žovi je bil pa tako tisto ves ta čas. Kaj neki dela? — Ozrem se nanj in kaj vidim? Kakor dimnikar je izgledal, ko je obrnil glavo. Ali vam ni boljševik izrazil ves biks iz čevlja ter si ga razmazal po obrazu! — "Naj bo zaraadi mene!" pravim in si prižgem pico.

Sedaj pa se začne muzika od kraja. — Frenki bi rad še en cent, ker mu ga pa ne dam, jamo vpiti, kot bi mu vse zobe poroval; Žovi hoče, da bi ga nosil štuporamo, kar pa nisem mogel, ker me je bolela noge, zato vije tudi ta in slednjič se pridruži Žani, najbrže zato, ker bi rad še mleka. — Ne znam si več pomagati. Vsedem se na klop in začnem s pestmi tolči po mizi, z zdravo nogo pa po tleh, toda krič in ropot je bil

čimdalje večji, da mi je bilo kar za obupati. — Tedaj se pa tisočkrat hvala Bogu, odpro vrata — soseda je prišla iz cerkve — vsi trije otroci so naenkrat utihnili.

"Prav lepo boklonaj, sosed", mi pravi, "Zmolila sem tri Češene Marije za tebe. Otročički so bili pa prav pridni, kaj ne?"

"Sur, tisto pa tisto, kakor razbojniki", pravim. "Gudbaj, sosed, saj red storim malo uslugo! Želim vam dober tek!"

— Sicer se ne smem zagovoriti, toda pestunje pa že ne bom igral nikdar več!

POŠILJANJE DENARJA V KRONAH IN DINARJIH

na vse kraje Jugoslavije po pošti ali telegrafično po najnižji dnevni ceni.

IZPLAČILO DOLARJEV v govorom denarju po celi Jugoslaviji točno in s popolno garancijo.

Mesta, v katerih stranke lahko osebno prejmejo poslaní denar v dolarjih so: ZAGREB, OSIJEK, VRŠAC, ŠABAC, DUBROVNIK, SPLIT IN BROD.

Za vsako pošiljatev od \$100.00 se plača \$3.00. Najmanjša cena je \$1.00.

PRODAJA ŠIFKART za vse linije po določeni ceni.

SPREJEMAMO DENARNE ULOGE in plačujemo od njih 4% obresti.

Dajamo nasvete in pojasnila o vseh vrstah poslov svojim bratim Jugoslovanom popolnoma brezplačno.

EMIL KISS,
BANKIR,

133 Second Ave., New York.

LOOK OUT ZA PIJAČE,

katero so zdrave kot je TRIGLOV CAJ vroč prejden greste k počitku. MELISSA, zavoj 75c, 1000 ROZE zavoj 75c, Encian (GENTIAN) zavoj 90c, in druga želična v zalogi. BRI-NJE iz starega kraja po 16c funt, celo vreči 120 funtov (4 bušle) po 14c funt. PRASEK od vina (wine Stein) po \$3 funt zadostuje za 40 galonov najboljše kisle pijače za žejo. GRAPE JUICE \$95.00 sod. SUGAR Coloring (Short Pint) \$1.50. GAUGE (MERO) za alcohol auto-radiator in za vse tekočine ki imajo proof vsebi, meri manj kot pol grada pa do 200 gradov, stane \$3.50. Vse čene vsebujejo tudi poštino, samo Grape Juice in Brinje ne. K naročilom je pridržati ček, money order ali draft. A. HORWAT, 1903 W. 22nd St., Chicago, Illinois.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

Knjigarna "AVE MARIA"

1849 W. 22nd St.,

Chicago, Ill.

V ZALOGI IMAMO SLEDEČE MOLITVENIKE:

Dušna paša	\$1.50
Slava Gospodu, z velikimi črkami	1.50
Zore, Življenje svetnikov I., II., III. del	1.00
Zore, Življenje svetnikov II., zvezek	1.00
Umni kletar50
Gospodarski nauki50
Naše škodljive rastline I.—S. zvezek50
Poljedelstvo I., in 2., snopič II. del50
Duhovni boj50
Šmarnice, Škufca50
Šveta spoved50
Premišljevanje o Presvetem Rešnjem Telesu50
Sv. Jožef50
Evangeljska zakladnica50
Krščanska mati50
Šmarnice, Volčič50
Sv. Rožni Venec50
Marija Devica Majnikova Kraljica50
Kruh življenja	2.00
Večna Molitev	2.00
Molitevnik, Rev. K. Zakrajsek O F M	1.00
Sv. Družina	2.00
Bodi moj naslednik	1.50
Hvala Božja	1.00

CENIK KNJIG DRUŽBE SV. MOHORJA.

Katere ima v zalogi knjigarna "Ave Maria".

Jeruzalemski romar, dva zvezka po \$.50	.50
Jedro katoliškega nauka	1.50
Kazalo za Slov, prijatelja75
Od blagoslovil75
Kristusovo življenje in smrt	3.00
Križana usmiljenost75
Krščansko katoliško pravoslovje75
Mesija, I. in II. del, zvezek50
Nebeska krona50
Pamet in vera, I., II. in III. del zvezek50
Prilike P. Bonaventure75
Slovenski Goffine	3.00
Slomškovi pastirski listi50
V boj za temelje krščanske vere50
V tem znamenju bož zmaga50
Katoliška cerkev kraljestvo božje na zemlji50
Zgobe sv. pisma I. in II. del zvezek50
Zivljenje našega Gospoda Jezusa	1.00

Pri naročilih naslavljajte pisma na:

SLOVENIAN FRANCISCAN PRESS,

CHICAGO, ILL.

1849 West 22nd STREET

72 zv. po

50

5

RAZNO

KAKO SE VRŠE POREKE V RUSIJI?

Zalosten vzgled boljševiške in brezverske zablode nam daje Rusija. Prvotno so boljševiki nameravali odstraniti vse ovire in omejitve pri sklepanju zakonov. Nameravali so kakor vse drugo komunizirati tudi žene, to je, ženska bi naj postala skupna last. Toda to ni šlo in uvedli so civilni zakon. Sedaj se v boljševiški Rusiji sklene zakon pred civilnim uradom. Ženin in nevesta gresta enostavno skupaj na urad, ondi ju vpišejo v knjigo, roke položita kot znak prisege na rdečo zastavo in poroka je končana. Zeni je dano na prosto ali si ohrani svoje prvo ime, ali pa sprejme možovo ime. Nevesti da država potrebuje perilo. In ravno to je bil povod, da so se nekatere ženske vsak mesec poročile z drugim moškim, le da dobe mnogo obleke in perila.

Boljševiki so pa končno bili prisiljeni, da so omejili prepogosto sklepanje zakonov enih in istih oseb.

Komunizem zahteva, bodi vsa vzgoja otrok v državnih rokah.

Sicer so po nekaterih večjih mestih uvedli državna vzgojevališča za otroke, katera bodo pa morali polagoma spremeniti v državne poboljševalnice,

kajti v teh državnih vzgojevališčih ni najti nobenega sledu prave otroške vzgoje.

Vsaka verska vzgoja otrok je izključena in strogo prepovedana.

Brezverska vzgoja mladine naletava v Rusiji na vedno hujši odpor, zlasti od strani duhovščine, ki

si kljub preganjanju znala ohraniti

znanen vpliv med priprostim ljudstvom.

Vsa znamenja kažejo, da bo

prišlo v Rusiji do splošnega odpora širokih ljudskih mas.

Ta odpor pa bo brezvonomo strmoglavljen ves

današnji nevzdržljiv družbeni red v

boljševiški Rusiji.

KRVAVE ŠTEVILKE.

Ruski boljševik Crevyčajka, ki je član boljševiške preiskovalne komisije, je pred dnevi podal o delovanju te komisije v 20 ruskih pokrajinalah do leta 1918 in 1919 sledče podatke:

V dobi od leta 1918 do 1919 je bilo v 20 ruskih pokrajinalah

udušenih 344 uporov, razkrivih 412 protirevolucionarnih organizacij,

umrščenih je bilo 8359 oseb, v zaporevrenih 34.344 oseb, 13.111 oseb je

pa bilo zaprtih kot talci.

Te kravave in grozne številke nam pravijo,

kako da bi prišlo tudi pri nas,

ako bi se spolnilo sanje in želje boljševiških fanatikov.

NEKAJ O GRŠKI VOJSKI.

Največji vojaški škandal v dobi svetovne vojne je bilo romunsko vojaštvo, ki je bilo tako tezeno od Nemcev, kot nikdo drugi.

Menda se slabši vojaški material kot ga posedajo Romuni, imajo še danes

Grki, ki so odnesli srečno svoje zajetje pete iz svetovne borbe.

Ker so igrali Grki v svetovni vojski vlogo

pariznega poprej osnaži in sesekljaj.

Prideni žlico moke, par zrn soli in žlico krušnih drobtin.

Nato vse narahlo zmešaj, zajemaj z žlico krušnih drobtin.

Nato vse narahlo zmešaj, zajemaj z žlico ter zakuhaj majhne žličnike v vrelo juhu.

Ko so 12 minut vreli, jih stresi v skledo in daj na mizo.

16. Polžki iz obrezkov vlečene-

ga testa. — Potrebna je deščica, ki

je nalačač za to narejena, ki ima vrezane majhne žlebičke.

(Dobi se v vsaki prodajalni suhe robe.)

Ko delaš gibanico (štrudelj), obrezi,

preden ga namažeš z nadevom, okroginokrog testo, ga zgneti skupaj

in z dlanjo zvaljaj iz njega za prst

debelo klobaso, to razreži v kosčke,

za debel fižol velike, podrgni vsa-

kega posebej po robati deščici, da

se napravijo tanki, zaokroženi polžki.

Te polžke zakuhaj v slano vrelo vodo 10 minut.

Nato jih odcedi, stresi na krožnik in zabeli z ma-

slom, v katerem si zarumenila ne-

koliko krušnih drobtin.

Polžke postavi s kislim zeljem na mizo kot sa-

mostojno jed ali prikuho.

London, 28. februar. — Meseca decembra p. I. je Palestina uvozila blaga v vrednosti 559.000 egiptovskih funtov. (Egiptovski funt znaša \$4.94). Izvoz pa je znašal v istem času 67.790 funtov.

Blago so uvažali iz Anglije (160.000 funtov), iz Združenih držav (57.385 funtov), iz Indije (41.000 funtov) in iz Egipta 35.000 funtov.

AMERISKA SLOVENKA

Urejuje Miss Marica.

VZGOJA OTROK.

(Iz urada am. Rdečega kriza, infor. odd.)

Dete mora biti vsaki dan okopano. Mati naj ima za dete posebne brišače kakor tudi krpe za umivanje. V sobi, v kateri mati koplje otroka, naj temperatura ne presegá 75 stopinj in voda ne 100 stopinj Fahrenheita. Ko je dete staro šest mesecev se lahko gorkota vode zniža na 90 stopinj. Želo priporočljivo je detetu umivati prsa večkrat z hladno vodo, s čemur se dete utrdi in se ne prehladi tako hitro.

Najprimernejši čas za kopanje je sredi predpolneva in sicer predno se mu da hrano.

Dete naj bo oblečeno kar najbolj mogoče enostavno in priprosto. Vsa obleka deteta naj bo iz blaga, katere se lahko pere. Dete naj vedno nosi pas ali povoj. Plenice in vrhovno oblačilo je glavni del oblike; v hladnih in mrzlih letnih časih naj bo dete oblečeno še v lahke volne srajčke in krilce iz flanele. V sobi naj bo dete oblečeno zelo lahko; ko se pa soba, v kateri dete spi ali se igra, zrači ali ko se ga vzame na zrak, naj bo dete temu primerno tudi oblečeno.

Vsako dete mora dovolj prostih vaj z jokanjem, brcanjem, mahanjem z rokami ali pa plaznjem po tleh. Vsle dtega se ne sme dete zavijati v tesna oblačila, ampak ista morajo biti dovolj ohlapna, da dete lahko giblje z udi. Nepriporocljivo je dete preveč nositi na rokah, vsled česar postane dete razvajeno.

Dete naj bo navajeno na red v vsaki stvari, kopanju, hrani in spanju. Detetu je treba dajati redno, vsake tri ali štiri ure hrano, navaditi ga je treba na redno spanje, in ravno tako ga je treba tudi kopati ob gotovem času. Ko je dete staro šest mesecev naj se mu ponoci ne daje nobene hrane in naj neprerogamo spi.

KUHINJA.

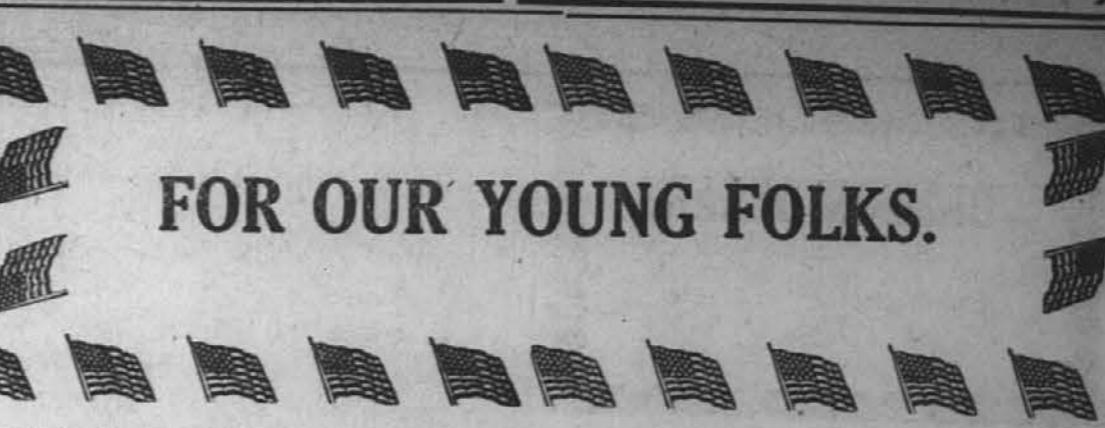
8. Drobnjakovi štrukeljci za v juho. — Napravi vlečeno testo iz $\frac{1}{4}$ litra moke, mlačne vode, pol jajca in nekoliko soli ter pusti pokrito, da počiva vsaj pol ure. Medtem vmešaj v skledi pol žlice masti, surovega ali kuhanega masla, i žlico kislesmetane, i rumenjak in sneg i beljak. Razvleči testo, odreži, kar je ob robu debelega ter namaže s pripravljenim nadevom, potresi po njem za eno pest krušnih drobtin in za eno žlico drobno rezane drobnjaka, potem zvij od široke strani, da je štrukelj bolj podolgast, ga razdeli s kuhalničnim držalom v dva prsta široke kose in jih odreži, kjer si pritisnila, na male štrukeljčke. Te štrukeljčke zakuhaj v vrelo juhu, kjer naj vrča, pridi v jajca pomogeni kruh ter lepo rumeno ovcri.

9. Ocvrt kruh. — Kruh zreži na male kocke, stresi ga v raztepela jajca, v ponvi razbeli masla ali masti, ko je vrča, pridi v jajca pomogeni kruh ter lepo rumeno ovcri. 10. Žličniki z ocvirkami v juhi. — Sesekljaj prav na drobno 5 dkg mrzlih ocvirkov, deni jih v skledo in jim primešaj desetino litra mrzlega mleka, 11 dkg moke in i celo jajce. Testo dobro stepi, potem pa ga zajemaj z žlico in polagaj v osojeno vrelo vodo, kjer naj se tako pripravljeni žličniki kuhajo 8 do 10 minut. (Za 4 osebe.)

11. Vranični žličniki za juho.

KAKO SE VRŠE POREKE V RUSIJI?

Zalosten vzgled boljševiške in brezverske zablode nam daje Rusija. Prvotno so boljševiki nameravali odstraniti vse ovire in omejitve pri sklepanju zakonov. Nameravali so kakor vse drugo komunizirati tudi žene, to je, ženska bi naj postala skupna last. Toda to ni šlo in uvedli so civilni zakon. Sedaj se v boljševiški Rusiji sklene zakon pred civilnim uradom. Ženin in nevesta gresta enostavno skupaj na urad, ondi ju vpišejo v knjigo, roke položita kot znak prisege na rdečo zastavo in poroka je končana. Zeni je dano na prosto ali si ohrani svoje prvo ime, ali pa sprejme možovo ime. Nevesti da država potrebuje perilo. In ravno to je bil povod, da so se nekatere ženske vsak mesec poročile z drugim moškim, le da dobe mnogo obleke in perila. — Boljševiki so pa končno bili prisiljeni, da so omejili prepogosto sklepanje zakonov enih in istih oseb. Komunizem zahteva, bodi vsa vzgoja otrok v državnih rokah. Sicer so po nekaterih večjih mestih uvedli državna vzgojevališča za otroke, katera bodo pa morali polagoma spremeniti v državne poboljševalnice, kajti v teh državnih vzgojevališčih ni najti nobenega sledu prave otroške vzgoje. Vsaka verska vzgoja otrok je izključena in strogo prepovedana. Brezverska vzgoja mladine naletava v Rusiji na vedno hujši odpor, zlasti od strani duhovščine, ki si kljub preganjanju znala ohraniti znaten vpliv med priprostim ljudstvom. Vsa znamenja kažejo, da bo prišlo v Rusiji do splošnega odpora širokih ljudskih mas. Ta odpor pa bo brezvonomo strmoglavljen ves današnji nevzdržljiv družbeni red v boljševiški Rusiji.

FOR OUR YOUNG FOLKS.

TO OUR BOYS AND GIRLS.

From now on we will publish letters in our column "For Young Folks", so we would be very glad to hear from our young folks from various parts of the country. We are quite certain that every boy and girl has some interesting subject to write about, for instance how your clubs, socialities, etc., are making progress, and such similar things.

Hoping to hear from our young folks,
I remain,

EDITOR.

TALE OF AN APOSTATE.

(Continued from last issue.)

The girl broke from her and hurried on; the earnestness of the prayer disconcerted her, and she walked rapidly past the bare fields, and brown, dying trees, as if by very speed she could control her whirling thoughts. The sombre, melancholy country was such an image of herself,—withered, bleak, and bare as her own wretched life. On and on she went, ever walking faster, until fatigued, and almost out of breath, she approached a low, irregularly shaped dark building. She started as she saw the open doorway. Unconsciously she had taken the road which led to the monastery of the Fathers, situated at H—. She knew the building, for she had passed it on previous occasions, but she had never entered it. Now, however, a strong desire to rest, blended with an unaccountable impulse to enter, sent her within. There was no light save that of the sanctuary lamp; and as she went up the stone aisle, her steps, to her own ears, seemed to have a singularly echoing sound; half way from the altar she sank into a seat and buried her face in her hands. Dead as she was to her faith, some reviving instinct of it made her veil her gaze from the altar, where, she once believed, there resided the divinity and humanity of her God and Saviour.

Various and many were the thoughts which thronged upon her,—feelings, influences, aspirations of the old times when she lived strictly to her faith and was happy in its practice, rushed upon her, and somehow, oddly linking itself with them all was a vivid picture of St. Peter's denial. She saw him as she had seen him, in a painting years before, meeting the glance of his Divine Master. She looked up suddenly to dissipate her wild fancies, and her eyes met a life-size picture of our Lord. Owing to the dim light of the chapel the face in its light coloring alone was visible; she started at the expression of the eyes that seemed bent upon her; they were like living orbs in their deep, wistful, reproachful look. She shrank from them, and looked at the large statue of the Virgin Mother a little to her right; but she felt as if the eyes had followed her.

Strange emotions warred in her soul. Was her faith returning? Were God's arms at last snatching her from the abyss to which she was hastening? She quickly sank upon her knees; she raised her clasped hands to the marble image, and prayed as she had never prayed before: "Mother of God! I was once your child. Help me now; save me from myself; restore me to my faith".

Her lips had not uttered the words, but her soul had cried them, and they were answered. She believed again.

It seemed as if her heart would melt in the tears she shed; copious, burning, they bedewed the part of the pew on which she leaned. Her betrayed, deserted God was vividly before her, and she was kneeling at his feet like Magdalene of old, seeking to bathe them with her tears. Her soul, touched by some miraculous influence of divine grace, was absorbed in Him; it would have dissolved itself in contrite tears; it would have annihilated itself in its bitter remorse.

Lights now twinkled in different parts of the chapel, and dark-robed forms passed her on their way to the confessionals arranged on either side. She heard the slides of the different tribunals as they were drawn; the steps of the penitents as they repaired to the altar to make their thanksgiving. She looked about her, and after a moment impulsively rose. In a few seconds she was kneeling within one of the tribunals of penance.

Providence had guided her steps; for he at whose feet she knelt, had the reputation of a saint among his brethren; his austere life, his tender charity, and his great detachment had long been evident despite the humility which would have concealed all. Some said that he was divinely inspired in the confessional, so that he could read the souls of penitents even before they were disclosed to

him. He did not interrupt by a word that tearful, broken contrite story. The penitent did not look up; she had but one consciousness, that of being still at the wounded feet of her cruelly-forsaken Saviour, and she bared her soul as she would have done to Him. Every circumstance of that miserable five years was told; every thought and feeling accompanying her singular restoration, related. The white, seamed face that bent above her was radiant; the deep, dark eyes moist with joyful tears—rarely had souls come to him so touched by God as was this one.

He spoke at length, as if inspired, all that her stricken soul so needed. His words strengthened her; they fanned into brighter flame the desire to do a lifelong penance, and they infused into her a new, sweet hope—she might be all, and even more than she would have been, had she not been thus guilty; she might bind God's love to her more closely than if she had never outraged it; she might become His own more intately, more preciously, than if she had never sinned.

Having given instructions for her future conduct, he blessed her solemnly and tenderly, and she left him to go in turn before the altar, and pour forth such a thanksgiving as must have gladdened the whole court of Heaven.

(To be continued.)

JUST WHERE YOU ARE.

Don't waste your time in longing
For bright, impossible things;
Don't sit supinely yearning
For the swiftness of angels

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

Ta misel se je zdela Janezu moderna in pomirljiva. Na izprehod vendar ni hotel iti mimo Smukove hiše in na sprehodu z Jožetom ga je spremjal vso pot pusto pričakovanje, da bo zdajzaj srečal Meto. Oddehnil si je, ko je bil zopet doma. Kmalu pa ga je zopet napadla zavest, da se ne bo mogel vedno ogibati in da se vidno nalašč niti ne sme ogibati, če noče zbuditi hujšega sumna, in da se je treba vdati v neprijetne razmere.

Drugega dne je hitel vendar sam v tvornico. Potegnil si je klobuk na oči in naredil ovingk, da ni prišel delavkam preblizu. Ko pa se je vračal opoldne proti domu, ga je čakala Meta. Zdelo se mu je, da ima objokane oči.

"Kako pa, da si prišla na Fužine?" jo je vprašal nejevoljen in ji segel v roke.

"Za teboj", je dejala taho in izkušala ujeti oči, ki jih je Janez umikal. "Doma mi ni bilo prestati več. Tvoj oče pravi, da sem te odgnala jaz od doma".

"Kaj poslušaš neumne besede! V tvornici vendar ne boš delala; vrni se!"

"Če se vrneš ti. Sama ne grem". "Ali nisi bila že prvi dan sita, nove družbe?"

"Slabi ljudje se dobe povsod in dobri tudi. Snedle me delavke ne bodo; vaša Dragica pa me je sprejela tako ljubeznivo, da ji ne bom nikoli zadosti hvaležna. Vendar, Janez, ali bi ne bilo najboljše, da se vrneva oba. Vrniva se oba!"

"Jaz ne grem. Ti pojdi!"

"Brez tebe ne grem", je odgovorila Meta in potegnila z roko čez rosne oči. "Oh, poslušaj me, Janez, in pojdiva oba!"

"Prazne besede!" je dejal fant osono. "Ja nisem prišel, da bi se vračal. Zdaj sem tukaj in ostanem tukaj, dokler se doma kaj ne izpremeni". Molče sta hodila počasni vštric, mladenič jezen in dekle žalostno.

"Še nekaj mi e prišlo na misel", je dejala ona čez nekaj časa tiko s povešenimi očmi in se obrnila v

stran. "Oba bova služila v tvornici, in če bi se devalo skupaj, kar si prisluživa, bi bilo že nekaj denarja. Kaj, če bi se poročila tukaj? Meni bi mati dovolila in tebi ne more nihče braniti".

"Na to še misliti ni", jo je zavrnil Janez. "Jaz da bi se ženil v tem nesrečnem kraju! Nikdar. Še naslikan ne bi hotel ostati tukaj. To so tako neumne, tako nore misli, da si jih takoj izbjig iz glave. Jaz, oženjen na Fužinah, v tem dimu in blatu!" Janez se je tako razgototil, da ga je prestrašena prosila Meta, da naj ne kriči, da ne bodo mislili ljudje, da se prepirata. "Tem ljudem tukaj", je končal Janez s pritajeno jezo, "tudi ne pripoveduj, da sva se mislila vzeti! Njim to nič mar in jaz nočem, da bi se brigali za mene ljudje, za katere se jaz ne brijam nič. Torej molči!"

Ločila sta se oba slabe volje, oba s trdnim skelepom, da ostaneta, kjer sta. Mladeniku je pojema upanje, da bi ga poklicali domov; v Metinem srcu pa je prevarjeno pričakovanje rodilo trmo, ki se je upirala grenkemu čuvstvom in jih sladila s tisto nado srečnega izida. Da jo je hotel Janez takoreč zatajiti, jo je bolelo; toda opravičevala ga je z rahočutno obzirnostjo, ki noče, da bi njo obirali zlobni jeziki; zdelo se ji je celo, da mu mora biti hvaležna za to uslugo, za to nežno skrb. Kako previdno je občeval Janez z njom! Najsuumljivejšemu človeku bi ne more gel zbuditi nobene slutnje. Sčasoma pa se izide vse po sreči.

Tako je ostala tudi Meta kot delavka v tvornici. Imela pa je svoje razloge, da se je prijateljila z Drago, ki se je bila tako lepo potegnila zanj. Hodila je k njej v vas, tem rajša, ker ni imela nobene druge družbe; nosila ji je sadja in kar je drugega dobivala od doma in ji pomagala pri domaćih opravkih.

Janez pa se je previdno in ozirno odtegopal tej vsakdanji druščini. — Dobro došel izgovor se mu je ponudil, ko je dobil za proste ure nekaj kmetskega dela pri krčmarju Rožicu.

"Človek vsaj tudi postrani nekaj zaslusi", je dejal. Zvečer pa je moral pač prisediti doma in poslušati, ko je pripovedovala Meta, kako siromašno da žive pri Smuku, kjer norabi gospodar skoraj ves zasluzek zase in morajo stradati žena in otroci, hvaležni in veseli, kadar jih vrhu vsega drugega ne pretepe oče.

"Meni se tako smilijo, da jih ne

morem gledati, če jim ne morem nič dati. Z besedami me ne prosijo, ampak z očmi, z očmi. Niti mleka ne dobe zadosti. Pridni so pa vsi. Komaj shodijo, že primejo za delo. Deklice sede doma ves dan, kadar niso v šoli, in vezejo ali pleto, dečki pa nabirajo suhljad ali jagode ali gobe po gozdih ali pa letajo lačni za krajcarji. Oh, ti siromaki nimajo nobene mladosti".

"Starosti pa tudi ne", je dejal Janez. "Saj ne bodo živeli. Zdravje je kapital, ki se ne sme manjšati, če hočemo dobivati obresti. Ali ni tako, Janez?"

"Seveda", je pritrdiril fant. "Kdor mladega konja prezgodaj vpreže in mu preveč nalaga, ga ugonobi".

"Kaj pa ti, Janez?" je dejala Janečevka. "Ali si nisi naložil preveč dela? Ali boš vzdržal?"

"Oh, res, Janez", je pritrdirila Meta in ga proseče pogledala, "poslušaj pametne ljudi! Denar ne nadomesti zdravja; bolezen pa pobere oboje. Oh, varuj se!"

"Če bi pomagalo varovanje, bi bogatini večno živel", je dejal Janez in se začel meniti z Dragico, ki je bila mirna in resna, brez nepotrebnih skrbi za sebe ali za druge. Poslavljal se je z Meto, kadar je odhajala, kakor vsi drugi, morda še nekoliko hladnejše, in spremil je ni nikoli.

"Čemu!" si je dejal. "Saj pridej utri zopet".

In mi se motil. Prišla je s polnimi rokami, da bi delila, kar so jibili poslati od doma. Nakopičila je na mizo pred Janeza jabolk in hrušek in belega kruha in suhega mesa. On pa je nabiral obrvi in pornil darove od sebe: "Čemu mi bo! Saj ne stradam. Dragica, vzemi in spravi!"

Meta je zardela in se nasmehnila v zadregi. Opravičevala je sama pri sebi Janeza, ker se ji je zdelo, da umeje njegovo ravnjanje. Drugič pa si ni več upala ponuditi Janezu domaćih darov. Kar na mizo jih je postavila, v nadi, da dobi vsaj svoj del tudi Janez, in najljubše ji je bilo, če so res vsi segli po tem, kar je bilo enemu posebno namenjeno.

Janezu se je vendar zdelo njenega

ravnjanje premočno previdno. Po pravici. Zakaj Jemčevi so imeli že svoje misli. Meta se prikujuje Janezu, morebiti nevdoma, to je bilo jasno; fant pa da je tako ponosen in tako moder, da se ne briga za nobeno žensko nič. Janezov ugled je rasel in stari Jemec je bil vsel in srečen, da je dobil njegov sin takšnega tovariša, ki mu ni vedel para med vrstniki. Meti pa so se nekoliko mužali in nekoliko so jo milovali. Mati in hči sta preudarjali, kako bi lepo in ozirno spomenovali deklico, ki se jima je zdela dobra in poštena, samo nekoliko ničemurna in premočno resna. Bali sta se zanjo, da se ne bi seznanila s kakšnim malopridnim delavcem; začeli sta jo lepo učiti, in da bi laže pazili nanjo, sta jo držali v svoji družbi. In ker je bila tako ljubezniva, da je rada zahajala k njima, se je tudi začelo mati in hčeri dozdevati, da postaja vse bolj resna in modra, da se ne ozira po moških in ne nasmija več. Janez. Kaj čuda, ob takšni vzgoji in v takšni družbi! Ugajalo jima je posebno, da se je Janez časi, kadar je prihajala Meta, kar poslovil. Moder, zlata vreden mladenič! Kako pridno je delal, kako premišljenc govoril, kako pametno se vedel! Da začeno ljudje brez posebnih razlogov natolcevati in opravljati, to seve; a njemu ni mogel nihče do živega.

(Dalje prihodnjič.)

SPREJMEMO IZPRAŠANE BOLNIKE STREZNICE.

Plača \$50.00 na tečen.

The Mid West Hospital, 1940 Park Ave., Chicago, Ill., sprejme v službo reflektantinje, ki imajo že dveletno prakso. Obleka, stanovanje, perilo in izdatki posebej plačani.

Mid West Hospital,

1940 Park Ave., Chicago, Ill.

NEPOŠTENI HOTEL.

Dunajski stanovanjski urad je zahvalil 83 hotelov, ki služijo izključno umazanim namenom za stanovanja. V resnicu je res nekaj nezaslišanega, da stoe v mestu, kjer je tako pomanjkanje stanovanj, velikanske, deloma po štirinadstropne palace, izključeno na razpolago razdanosti. Toda gospodje lastniki so petični in imajo zvezo, obrnili so se na upravno sodnijo in so menda zmage gotovi. Mestni odbor je naročil stanovanjski komisiji, naj se z lastniki hotelov pogodi dobrim potom, očividno sluti, da bo sodnija odločila proti nji in za petične gospode. Taki hoteli delajo tudi veliko konkurenco drugim poštenim hotelom, ki ne delajo umazanih dobičkov, škodujejo tujskemu prometu, ogrožajo javno varnost itd. toda lastniki so veliki in ugledni gospodje. —

Ali si že odgovoril na šaljiva vprašanja v zadnji številki Edinosti?

SLOV. KAT.

PEVSKO

DRUŠTVO

"LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdin, 1053 E. 62nd St. — Povodnja in podpredsednik: Matej Holmar, 1109 Norwood Ave. — Tajnik: Ignacij Zupančič, 6303 Carl Ave. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaifer ave. — Kolektor John Stelle, 6713 Edna Ave.

Pevske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v stari šoli sv. Vida.

DRUŠTVO SV. VIDA

STEV. 25

K. S. K. J.

Ima svojo redno mesečno sejo na tako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi Ivorani, cor. St. Clair Ave. and 62nd Str. N.E.

Uradniki za leto 1920. — Predsednik, Anton Grdin, 1053 East 62nd Street, tajnik, Joseph Russ, 6517 Bonita Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Grdin, 1051 Addison Rd. W.; Društveni državnik, Dr. J. M. Seliskar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ja let starosti in e zavarujejo za posmrtnino \$1000.00 in 250.00 noče društvo plačuje \$6.00 telesni bol. potpore.

Našo društvo sprejme tudi otroke v Mladinski oddelki od 1 do 16 let starosti in e zavarujejo \$100.00: Otroci po 16-cti starosti prestopijo k aktivnim člankom in se zavarujejo od \$250.00 do \$1000. Tačevanje društvenih ases pri sejah od 1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti presečni od zdravnika naj kasneje do 15. ine vsakega meseca.

Za vse nadaljnja pojasnila se obrnite na gori imenovane uradnike.

POKLICITE NAS!

Kadar potrebujete Avtomobile za poroke, krstnine, kakor tudi pogrebne sprevode.

V enakih slučajih se uljudno priporočam vsem Slovencem.

ANDREW GLAVACH
1828 West 22nd Street
Chicago, Ill.

"Kadar pokličete na telefon, rabite vedno štev. Canal 5889."

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAC
6217 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, O.

se priporoča za nakup MOŠKE IN DEŠKE OPRAVE
izdeluje MOŠKE OBLEKE po naročilu točno in ceno.

JAKOB WAHČIĆ
Cleveland, O.

6702 Bonna Ave., N. E.

BENJ. BASKERVILLE, D.D.S.
Zobozdravnik

Se priporoča vsem Jugoslovanom.

Njegov urad je na:
2209 West 22nd Street (blizu Leavitt ulice.)
Phone: Canal 5426.